



Strategický rozvojový plán **Obce Velehrad**

na roky 2016 – 2030



**©Strategický komunitní tým Obce Velehrad
2016**

Komunitní proces, budování týmu, facilitace, sociodemografie,
redakce a editace dokumentu ©E consulting E.U.R., s.r.o.

Verze_01_16_05

Obsah: Úvod.....	3
1. Doložka schválení zastupitelstvem	4
2. Vize: Velehrad 2030	5
3. Popis strategického procesu	6
Fáze	
Komunitní strategický tým	
Práce strategického týmu	
Vybrané evaluační ukazatele	
4. Sociodemografická analýza	13
5. S.W.O.T. analýza komunitního týmu	33
Komentář	
6. Audit zdrojů Obce Velehrad	46
Komentář	
7. Analýza problémů a potřeb	47
Komentář	
8. Strategické priority obce a jejich specifikace pro roky 2016 – 2030.....	48
9. Plán rozšíření a kalendář aktualizace strategie	53
10. Vazba strategie na související strategické dokumenty	54
11. Jak využívat strategický plán k udržitelnému rozvoji.....	56
<i>Příloha 1: Fotoreportáž z komunitní tvorby strategie.....</i>	57
<i>Příloha 2: Projektové záměry (samostatná otevřená příloha k doplňování.....</i>	70

ÚVOD:

Práce na komunitní strategii Velehradu byly zahájeny v březnu 2016 na základě iniciativy starosty Mgr. Aleše Mergentala a dle rozhodnutí zastupitelstva po komunitní dílně občanů konané 1. března 2016 (63 účastníků), která společný plánovací proces zdola nastartovala. Strategie byla dokončena v květnu 2016.

Komunitní tým tvořilo 40 občanů. Byly v něm zastoupeny všechny sektory, veřejný, občanský i podnikatelský, zúčastnily se různé věkové i zájmové skupiny, ženy i muži. Včetně komunitní dílny občané Velehradu věnovali na jeho vytvoření na 550 dobrovolných hodin.

Strategický plán vychází z analýzy stavu společnosti Velehradu na počátku roku 2016, bere do úvahy strategické zdroje obce a reálné možnosti v nastávajícím období. Staví na společném zájmu a aktivitě občanů, církevních subjektů, podnikatelů a zastupitelstva. Je východiskem pro střednědobé plánování v následujících volebních obdobích a nastiňuje cesty pro tvorbu místních politik na roky 2016-2030.

Tento strategický dokument otevírá prostor pro kreativitu občanské společnosti Velehradu a podporuje zájem a odpovědnost občanů při návrhu a realizaci projektů ve veřejném prostoru. Nastavuje směřování k dobré správě obce za součinnosti zastupitelské a přímé demokracie.

DOLOŽKA

pro schválení zastupitelstvem obce

Strategický rozvojový plán Obce Velehrad na roky 2016 – 2030

byl zastupitelstvem Obce Velehrad schválen jako součást základních dokumentů obce na řádné veřejné schůzi zastupitelstva dne 2016.

	Jméno	Podpis
Pro přijetí hlasovali:		

Proti přijetí hlasovali:

Zdrželi se hlasování:

Nepřítomni:

Občané obce budou se strategií seznámeni ve Zpravodaji, na internetových stránkách a zájemci si mohou vyzvednout její úplné znění na obecním úřadu na CD. Proces vytvoření a priority strategie budou občanům Velehradu vysvětleny na webu obce a v obecním zpravodaji v průběhu let 2016 a 2017.

Kulaté razítko obce

2. VIZE: Velehrad 2030

Vize Velehradu 2030

Velehrad je prosperující sebevědomá obec využívající potenciál poutního místa.

Zajišťuje kvalitní životní podmínky všech svých občanů.

Podnikání přispívá k soběstačnosti obce.

Obec spolupracuje s církví ke vzájemnému prospěchu.

Občané jsou na Velehrad hrdi, udržují dobré sousedské vztahy, udržují tradice a zakládají nové.

Školy na Velehradě rozvíjejí osobnosti a dávají kvalitní základ pro život.

Komunitní vzdělávání přispívá k celoživotnímu učení všech a k rozvoji obce.

Společenství občanů Velehradu vytváří podmínky pro kvalitní život všech generací a sociálních skupin, oceňuje jejich přednosti a nabízí místa a příležitosti k setkávání.

Stavby, stromy a zeleň jsou citlivě sladěny s místem a krajinou. Občané jsou ohleduplní k životnímu prostředí.

Zemědělská a lesní půda na území obce je zemědělci, vinaři a lesníky chráněna a využívána k odpovědnému hospodaření.

Velehrad je křižovatka kultur Evropy, jeho tradice a duchovní odkaz zavazují a spojují.

Lidé dobré vůle na Velehrad přijíždějí a také v obci žijí.

3. POPIS STRATEGICKÉHO PROCESU

Postup tvorby strategie měl dvě fáze.

První fáze byla komunitně týmová práce s facilitací

kladoucí důraz na spolupráci v týmu a týmovou kulturu a dávající hlas všem jeho členům. Obsahovala SWOT analýzu, audit zdrojů, analýzu problémů a potřeb, ve strategické části pak návrh vize, priorit a opatření, dále stanovení plánu rozšíření a aktualizace plánu.

Druhá fáze byla expertní a v jejím rámci byly zpracovány popis procesu, sociodemografie, komentáře SWOT analýzy, auditu zdrojů a analýzy problémů a potřeb. Do druhé fáze patří i editace výsledného strategického dokumentu a jeho vydání.

Cíle první – skupinové fáze:

- **Oslovit a zapojit všechny občany obce do tvorby strategie prostřednictvím komunitně plánovacího workshopu v obci.**
- Z neaktivnějších z nich a ze všech tří sektorů (veřejného, podnikatelského a občanského) **vybudovat strategický tým posléze doplněný o klíčové aktéry Velehradu**
- **V týmu provést S.W.O.T. analýzu obce** (analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení).
- **Provést audit zdrojů** obce s využitím technik týmové práce.
- **Formulovat v týmu problémy a potřeby obce a obecní komunity**
- **Vytvořit strategickou vizi obce pro rok 2030.**
- **Formulovat priority strategie jako cesty k naplnění strategické vize a rozčlenit je do opatření.**
- **Dohodnout způsoby rozšiřování a termíny aktualizace strategie.**
- **Formulovat úvodní verzi projektových záměrů**

Cíle druhé – expertní fáze:

- **Popsat strategický proces**
- **Zpracovat sociodemografickou analýzu dle statistických dat** s komentáři k dílčím charakteristikám
- **Zpracovat komentáře k týmové S.W.O.T. analýze, k auditu zdrojů a k analýze problémů a potřeb**
- **Provést rozbor návaznosti strategie** na další strategické dokumenty

- **Editovat výsledky práce týmu** (bez věcných změn) - strukturovat a uspořádat hesla S.W.O.T. analýzy podle tématických okruhů a doplnit formální a procesní parametry a přílohy a
- **Zpracovat strategii** do formy dokumentu.

KOMUNITNÍ STRATEGICKÝ TÝM

Strategický komunitní tým obce byl utvořen takto:

Vytvoření strategického týmu předcházela komunitní dílna, na niž byli pozváni všichni občané Velehradu pozvánkami doručenými do všech domů v obci, po internetu, na vývěsce, rozhlasem a dalšími komunikačními způsoby, zejména osobním pozváním.

Komunitní dílna se konala 1. 3. 2016, zúčastnilo se 63 občanů.

Po vyhodnocení aktivity účastníků komunitní dílny byli osobně pozváni nejaktivnější účastníci komunitního workshopu, opakovaně zastupitelé obce, podnikatelé, vlivní občané a členové neformálních skupin tak, aby byly zastoupeny všechny skupiny obyvatelstva.

Výzva ke spolupráci na strategii byla zveřejněna s tím, že se může zúčastnit kdokoliv, komu jde o rozvoj Velehradu a chce se na této práci podílet. Oslovení zajišťoval všemi způsoby starosta Mgr. Aleš Mergental.

Na práci týmu se podílelo celkem 40 lidí, z toho 5 členů jedenáctičlenného zastupitelstva a 22 žen. Podíl na práci týmu a rozsah týmové práce jsou zachyceny v sumáři týmové práce níže. Průměrný věk členů týmu byl 45 let a byly zastoupeny všechny věkové, zájmové i profesní skupiny občanů. Tým společně pracoval na večerních schůzkách, s termínem konání dohodnutým vždy na předchozím setkání. Obvyklá doba trvání schůzky byla 3-4 hodiny s jednou přestávkou v polovině. Schůzky byly celkem 4. Probíhaly s facilitací.

Členové týmu odpracovali ve svém volném čase v týmu strategie celkem 350 hodin (člověkohodin). K tomu při komunitní dílně dalších cca 200hodin.

Členové týmu

Sektor: V - veřejný

S - soukromý (podnikatel)

O - občanský (člen spolku, občan)

Jméno	Věk	Sektor	Zaměstnání	Zastupitel	Vedoucí spolku atd.
Františka Chromková		O	prodavačka		
Mgr. Marta Polášková	53	O	manažerka MAS		Host- manažerka MAS Buchlov
Mgr. Martin Přikryl	35	O	informatik		
Jarmila Daňková	78	O	technička		
Libuše Kocourková	66	O	učitelka		
Mgr. Tereza Kovaříková	39	V	učitelka	ano	
Mgr. Radomír Válek	63	V	ředitel ZŠ		
Ing. Jana Březinová	33	O	ekonomka	ano	
Renata Zajícová	50	O	zdravotní sestra		

František Mašík	71	O	strojvedoucí/penze		
Veronika Hlušková	37	O	účetní		
Jarka Novotná	71	O	cukrářka		
Václav Dlapka	52	O	řeholník		
Mgr. Tomáš Chytka	40	O	pedagog (vychovatel)		
Vilhelmína Hozáková	71	O	hospodářství		
Ing. Pavel Vrzala	64	O	zahr. obchod/penze		
Mgr. Aleš Mergental	36	V	starosta	ano	
Evžen Kunz	82	O	šéfmontér/penze		
Miloslava Vrzalová	60	S	krejčovský salón		
Josef Maděra	29	O	gumárenský technik		
Mgr. Zdeněk Pilka	51	O	učitel		
Adam Tylich	19	O	student gymnázia		
Vladka Tomašíková	45	O	učitelka MŠ		
Lenka Psotková	50	O	učitelka MŠ		
Dorota Gajdošová	19	O	studentka gymnázia		
Marie Lužová	71	O	dělnice/důchodkyně		
Mgr. et Mgr. Radek Gajdoš	43	S	právník	ano	
Lukáš Valer	32	O	stav. technik/ zahradník		
Monika Valerie Valer	24	O	obchodní zástupce		
Vojtěch Luža ml.	24	O	student VŠ agro		
Štěpánka Lužová	15	O	studentka SŠ ek.		
Ing. Kateřina Gajdošová	44	S	zahradní architektka		
Helena Hrabcová	19	O	studentka gymnázia		
Lukáš Vaněk	23	O	stud. VŠ – krizové řízení		

Ludmila Lužová	48	O	laborantka		
Barbora Straková	15	O	studentka 9. třídy ZŠ		
Josef Hájek	46	S	majitel hotelu		
Marcela Maňásková	49	O	prac. v sociál. službách		
Vojtěch Luža	52	O	obchodní zástupce	ano	
Mikuláš Krys	38	O	správce turist. centra		

V – zástupci veřejného sektoru – zastupitelé, starosta, místostarosta, ředitelé veřejných škol,
S – osoby samostatně výdělečně činné – podnikatelé, řemeslníci, zemědělci,
O – občané nebo členové neziskovek – všichni, kdo v obci žijí a přitom sami nepodnikají ani nejsou v zastupitelstvu (je úplně jedno, kde jsou zaměstnaní)

ZPŮSOB PRÁCE TÝMU

Tým si za souhlasu všech stanovil cíl práce a pracoval podle pravidel, která za souhlasu všech členů přijal. Jejich dodržování bylo úkolem facilitátora týmové práce. Ten rovněž vedl procesní kroky vedoucí ke splnění cíle.

Byly využívány metody týmové práce, zejména brainstorming, práce ve skupinách, a metoda OPERA. Facilitátor nezasahoval věcně do práce a neomezoval ani neusměrňoval členy týmu v jejich názorech.

Pravidla strategického týmu

Cíl: Dlouhodobý strategický plán Velehradu a začít tvořit společenství občanů Velehradu

1. Budeme se vzájemně respektovat.
2. Chceme dát týmu to nejlepší, co v nás je.
3. Nasloucháme si.
4. Povedeme diskusi.
5. Rozhodujeme konsensuálně, když se nedohodneme, rozhodnutí odložíme.

Tato pravidla jsou otevřený systém.

Na začátku každého setkání týmu po seznámení s programem facilitátor tým informoval o výsledcích dílčí evaluace - vyhodnocení zpětnovazební dotazníků z minulé schůzky. Závěry zpětné vazby tým zapracoval do své další činnosti.

Hlavní náplň každé schůzky byla facilitovaná kreativní činnost týmu s respektováním pravidel a s využitím spolupráce a synergie.

Na konci schůzky členové týmu vyplnili zpětnovazební dotazník.

Klíčové evaluační ukazatele jsou v následující tabulce.

ZPĚTNÁ VAZBA – VYBRANÉ UKAZATELE

(procenta positivity odpovědi při schůzkách týmu byla stanovena jako průměr všech odpovědí s váhami ano - 100%, spíše ano - 66,6%, spíše ne - 33,3%, ne - 0%)

Datum	22. 3. 2016	13. 4. 2016	2. 5. 2016	16. 5. 2016
Jste spokojeni s dnešním setkáním strategického týmu/ s výsledkem práce týmu?	90%	89%	72%	91%
Myslíte si, že má/měla Vaše práce v týmu při tvorbě strategie smysl?	-	89%	80%	84%
Jste spokojeni s facilitací?	81%	81%	77%	93%
Co dnes v programu chybělo? (nic)	94%	97%	72%	98%
Vyjadřuje dle Vašeho názoru dnešní část SWOT analýzy/ SWOT analýza a její rozčlenění situaci v obci?	82%	94%	-	-
Určili jste v týmu skutečné potřeby a problémy dlouhodobého rozvoje?	-	84%	-	-
Jsou podle Vás v provedeném auditu zdrojů zahrnuty skutečné zdroje obce?	76%	-	-	-
Souhlasíte s formulací strategické vize pro Vaši obec?	-	83%	-	-
Vystihuje týmová analýza problémy a potřeby v obci?	-	-	86%	-
Ukazuje vize Velehradu obraz obce v roce 2031?	-	-	83%	-
Popisují navržené priority a opatření cesty k naplnění vize?/ Vystihují stanovené priority všechny oblasti rozvoje obce?	-	-	73%	85%
Souhlasíte s procesem schvalování, šíření a aktualizace strategie?	-	-	-	95%
Myslíte, že je strategie dobrým rámcem pro programy a projekty zastupitelstva, spolků i podnikatelů?	-	-	-	91%

Komentáře členů týmu: „Co chybělo, co chcete sdělit?“

Budování strategického týmu 22. 3. 2016

Co Vám dnes chybělo?

- Svižnost
- Chyběla mně konkretizace zvelebení různých částí obce
- Trochu svižněji
- Jasná deklarace průběhu práce v následujících sezeních
- Časová náročnost – přestávku dříve

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Děkuji
- Trochu rozvláčné, mohlo by být rychlejší
- Někdy méně znamená více – myšleno na časovou náročnost, soustředěnost...

Setkání strategického týmu 13. 4. 2016

Co Vám dnes chybělo?

- Čas!

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Konkrétní problémy
- Časové rozpětí (ovšem to není Vaše chyba), nová zkušenost, za kterou děkuji, spolupráce s lidmi, komunikace
- Rychlejší průběh
- Setkání je příliš dlouhé, není třeba vše zdlouhavě vysvětlovat.

Setkání strategického týmu 2. 5. 2016

Co Vám dnes chybělo?

- Opět čas
- Vlastní nápady
- Více lidí v týmu, jasná představa o procesu
- Více diskuse v menších skupinách
- Občas podrobnější osvětlení dalšího postupu
- Přesně popis, co v danou chvíli tvoříme
- Lepší vysvětlení a vedení při práci, reakce na atmosféru
- Vizualizace projektu
- Objasnění hierarchie (a tvorby) priorit, opatření...

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Rychleji! Po celém pracovním dnu velmi únavné

Setkání strategického týmu 16. 5. 2016

Co Vám dnes chybělo?

- Více času

Chcete něco sdělit nebo se zeptat?

- Délka facilitace opět byla znát na únavě přítomných v závěru. Stále zastávám názor, že většina záměrů souvisí s možností dotací!
- Chci promyslet a později doplnit.

Prezenční listina a sumář týmové práce

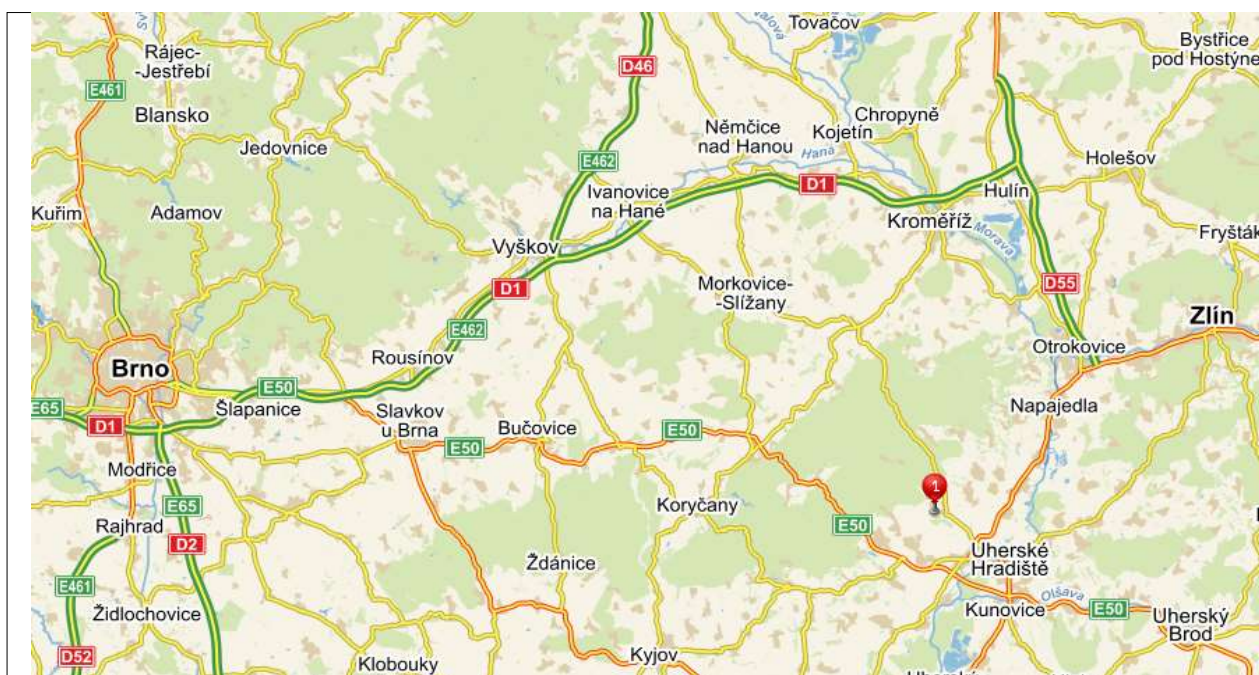
	Datum/ Celkem hod/hod	22.3.	13.4.	2.5.	16.5.
Jméno	350	140	90	52	67,5
Františka Chromková	4	4			
Marta Polášková	17	4	4,5	4	4,5
Martin Přikryl	8,5	4	4,5		
Jarmila Daňková	4	4			
Libuše Kocourková	13	4	4,5		4,5
Tereza Kovaříková	17	4	4,5	4	4,5
Radomír Válek	4	4			
Jana Březinová	8	4		4	
Renata Zajícová	4	4			
František Mašlík	4	4			
Veronika Hlušková	4	4			
Jarka Novotná	8	4		4	
Václav Dlapka	8,5	4			4,5
Tomáš Chytka	12,5	4		4	4,5
Vilhelmína Hozáková	4	4			
Pavel Vrzala	17	4	4,5	4	4,5
Aleš Mergental	17	4	4,5	4	4,5
Evžen Kunz	4	4			
Miloslava Vrzalová	17	4	4,5	4	4,5
Josef Maděra	8,5	4	4,5		
Zdeněk Pilka	4	4			
Adam Tylich	4	4			
Vladka Tomašítková	17	4	4,5	4	4,5
Lenka Psotková	4	4			
Dorota Gajdošová	4	4			
Marie Lužová	4	4			
Radek Gajdoš	17	4	4,5	4	4,5
Lukáš Valer	8,5	4			4,5
Monika Valerie Valer	4	4			
Vojtěch Luža ml.	17	4	4,5	4	4,5
Štěpánka Lužová	8,5	4	4,5		
Kateřina Gajdošová	4	4			
Helena Hrabcová	8,5	4	4,5		
Lukáš Vaněk	8,5	4	4,5		
Ludmila Lužová	17	4	4,5	4	4,5
Barbora Straková	4,5		4,5		
Josef Hájek	4,5		4,5		
Marcela Maňásková	9		4,5		4,5
Vojtěch Luža	13		4,5	4	4,5
Mikuláš Krys	4,5		4,5		

4. SOCIODEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

I. Úvod

Velehrad se nachází v Zlínském kraji, přibližně 30 kilometrů jihozápadně od krajského města Zlín a 5 kilometrů od města Uherské Hradiště. Obec sestává z jedné části. Katastr obce a jejích částí zahrnuje celkem 2.225 ha. Zemědělská půda činí cca 370 ha, z toho 286 ha orná půda. Lesní porosty pokrývají 1.740 ha. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1131.

Strukturu půdního fondu z více než tři čtvrtin tvoří lesní porosty. Vysoký podíl lesních porostů zajišťuje nadprůměrně vysoký index ekologické stability Velehradu, který má hodnotu 5,14.

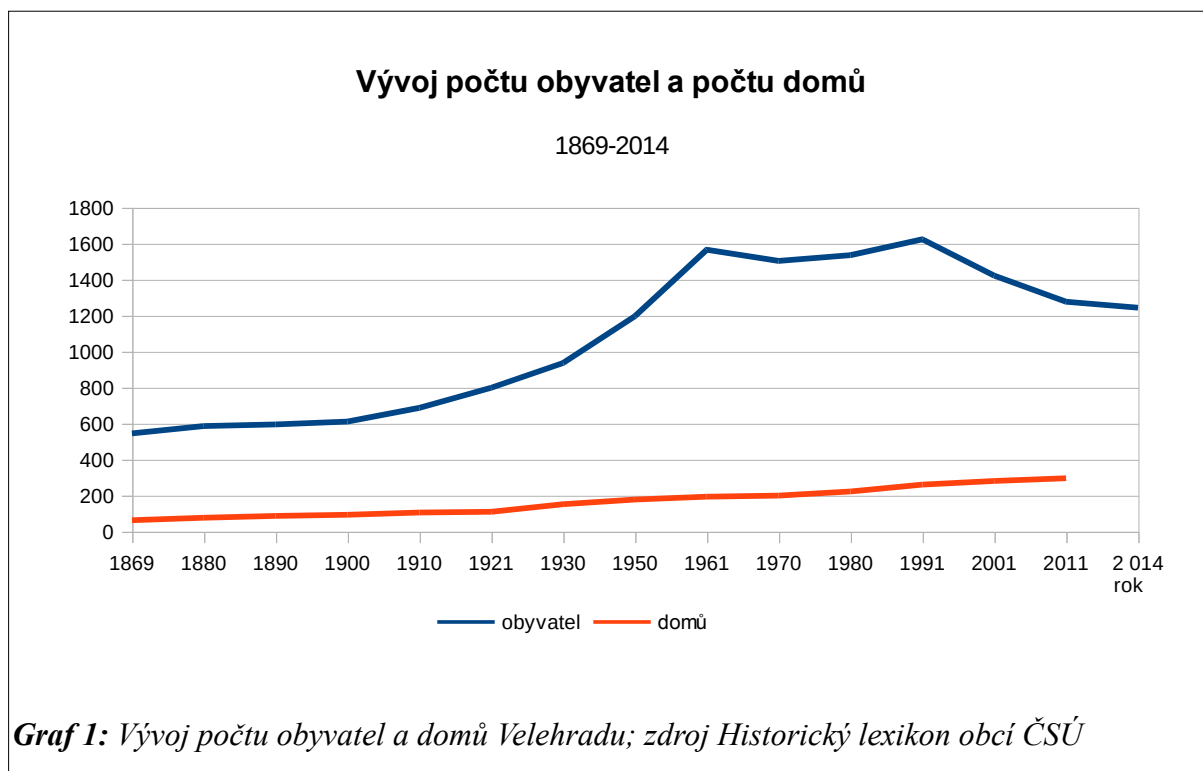


Ilustrace 1: Zákres obce Velehrad na mapě; zdroj mapy.seznam.cz

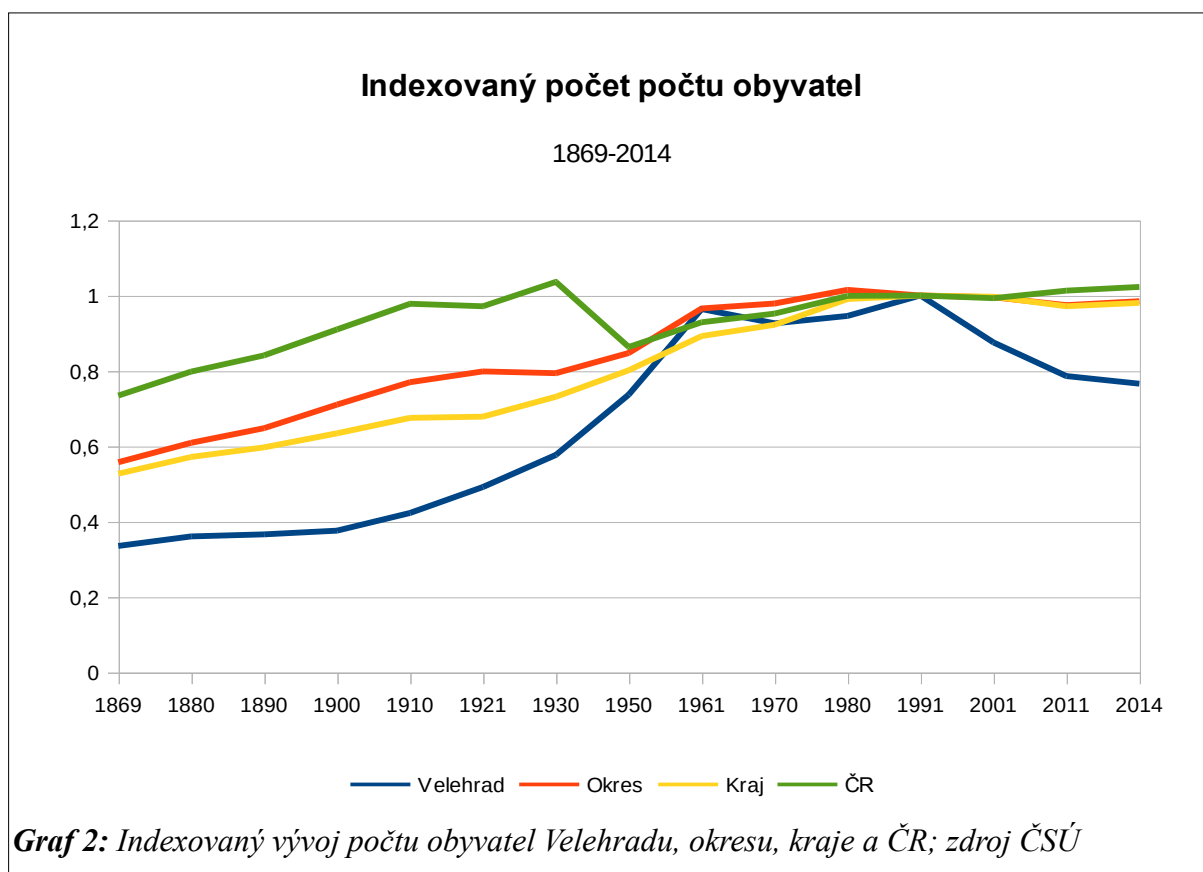
II. Počet obyvatel

Pro účely srovnání jsou sociodemografické údaje obce zasazeny dle možnosti datových zdrojů do časových řad a porovnávány s územními celky:

- okres Uherské Hradiště
- Zlínský kraj
- Česká republika



Počet obyvatel na současném území Velehradu od počátku sledovaného období v roce 1869 do sčítání v roce 1961 setrval rostl. Dokonce i v průběhu let 1930-1950, kdy se na většině území České republiky projevila pokles počtu obyvatel, počet obyvatel Velehradu rostl. S výjimkou roku 1971 počet obyvatel rostl až do roku 1991. Poté došlo k významnému poklesu, který trvá doposud.

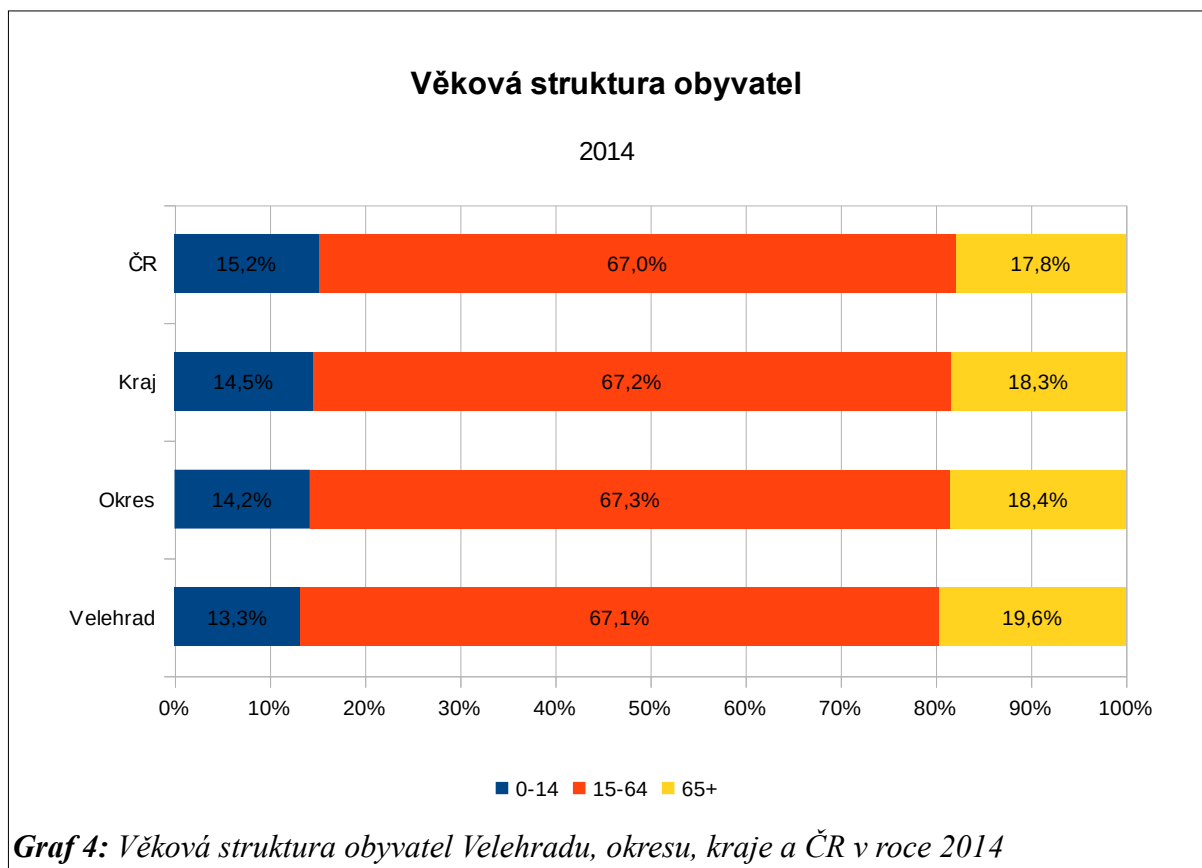
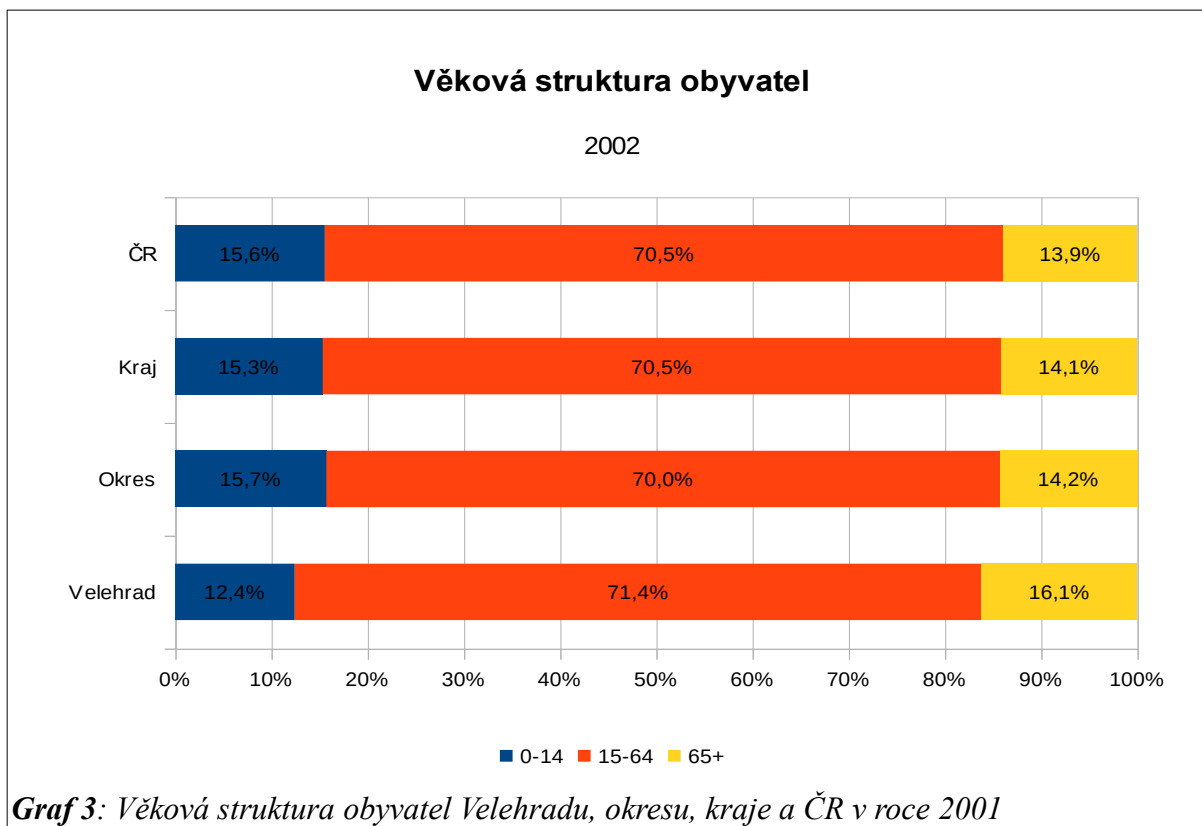


	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Velehrad	544	585	594	610	686	798	936
Okres	80 908	88 412	94 051	103 149	111 791	115 953	115 259
Kraj	314 475	341 037	356 263	378 480	403 012	404 985	436 544
ČR	7 565 463	8 223 227	8 666 456	9 374 028	10 076 727	10 009 480	10 674 240
	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Velehrad	1 196	1 565	1 503	1 535	1 623	1 421	1 276
Okres	123 022	140 222	142 121	147 371	145 188	144 517	141 467
Kraj	478 466	532 676	550 465	591 334	596 903	595 010	579 944
ČR	8 896 086	9 571 531	9 807 697	10 291 927	10 302 215	10 230 060	10 436 560

Tabulka 1: Vývoj počtu obyvatel a domů Velehradu; zdroj Historický lexikon obcí ČSÚ

Srovnání počtu obyvatel mezi jednotlivými porovnávanými oblastmi bylo provedeno za pomoci indexování absolutních hodnot za obec a jednotlivé územní celky. Hodnoty z roku 1991 jsou považovány za 100%. Indexování nám umožní porovnávat vývoj jednotlivých územních celků bez ohledu na rozdíly v jejich velikosti. Trend vývoje počtu obyvatel od roku 1991 kopíruje vývoj v rámci okresu, ale proti němu výrazněji setrvale klesá.

III. Věková struktura obyvatel

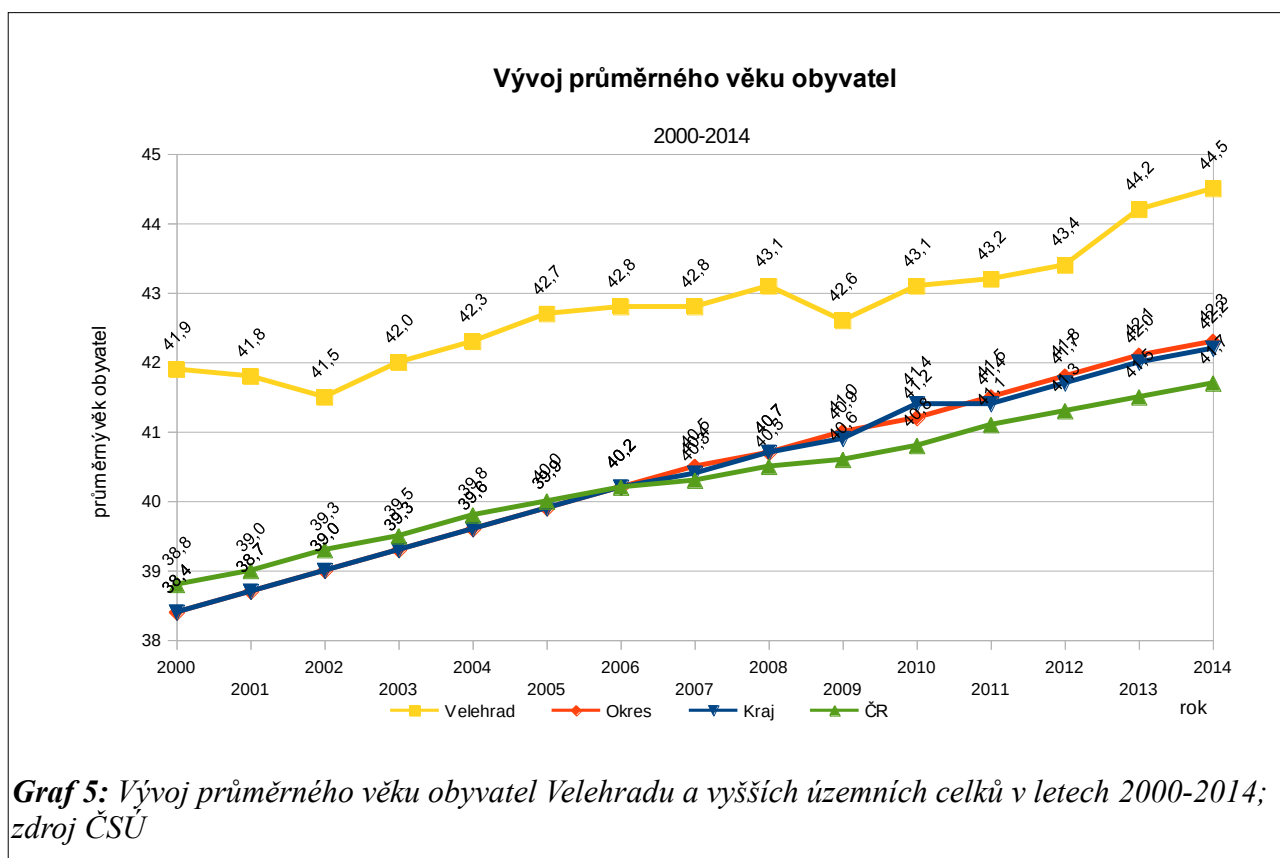


	2002			2014		
	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Velehrad	165	947	214	165	834	244
Okres	22 675	100 905	20 536	20 358	96 267	26 364
Kraj	90 844	417 441	83 581	84 963	393 025	107 273
ČR	1 589 766	7 196 541	1 417 962	1 601 045	7 056 824	1 880 406

Tabulka 2: Věková struktura obyvatel r. 1991-2014 Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

V roce 2002 měl Velehrad oproti ostatním územním celkům vyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let na úkor skupiny ve věku 0-14 let. V roce 2014 se situace posunula ještě více ve prospěch skupiny ve věku 65+ na úkor obyvatelstva v ekonomicky aktivním věku.

Graf číslo 5 přibližuje vývoj průměrného věku obyvatel. Průměrný věk v obci byl po celou dobu sledovaného období vyšší než v okrese, kraji i ČR. Věkový průměr oproti obcím podobné velikosti je ovlivněný sociálními zařízeními s výrazným podílem seniorských klientů.

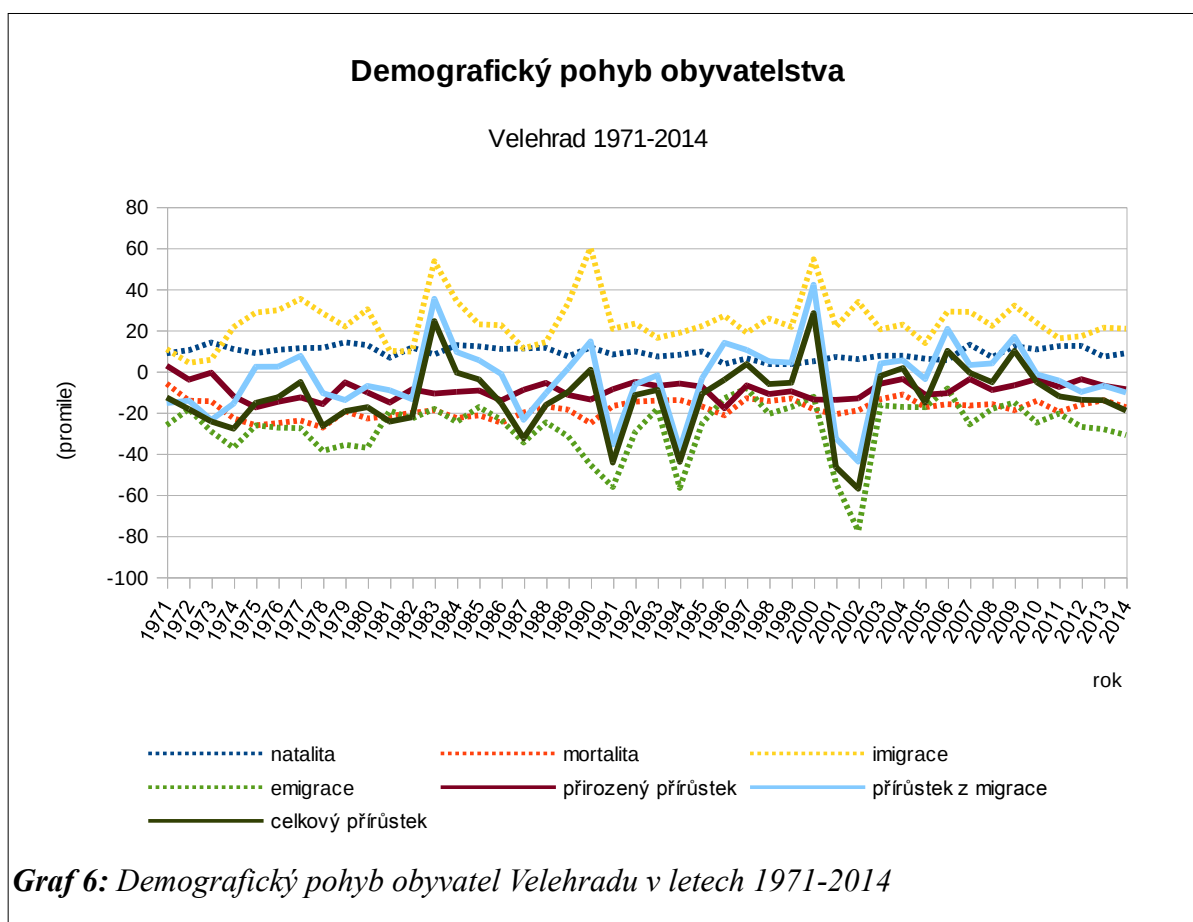


IV. Demografický pohyb obyvatel

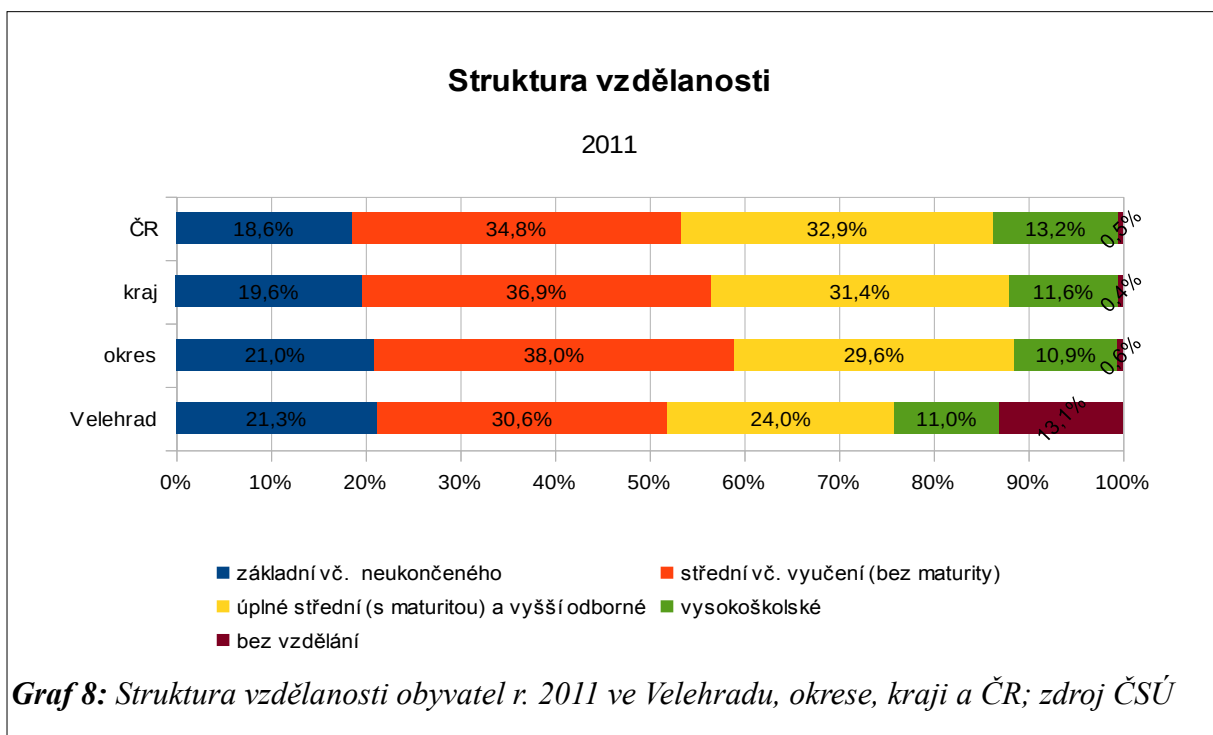
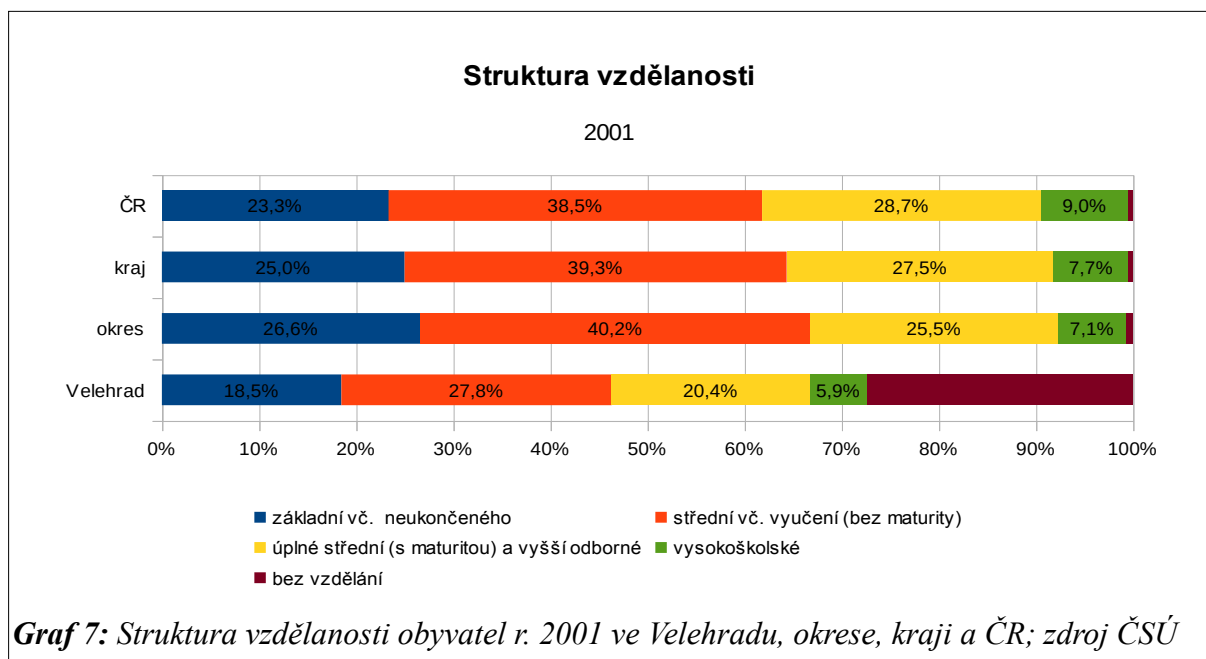
	natalita	mortalita	imigrace	emigrace	přirozený přírůstek	přírůstek z migrace	přírůstek celkem	změna území
1971-1980	153	275	289	414	-122	-125	-247	0
1981-1990	150	308	391	380	-158	11	-147	0
1991-2000	96	235	367	390	-139	-23	-162	0
2001-2010	109	220	330	374	-111	-44	-155	0
2011-2015	67	107	124	200	-40	-76	-116	0
celkem	575	1145	1501	1758	-570	-257	-827	0

Tabulka 3: Demografický pohyb ve Velehradu v letech 1971-2014

Počet obyvatel Velehradu od sedmdesátých let minulého století vytrvale klesá díky negativnímu saldu přirozeného přírůstku a negativnímu saldu migrace, tzn., nejen se rodí méně dětí, než umírá obyvatel, ale více lidí se odstěhuje, než přichází.

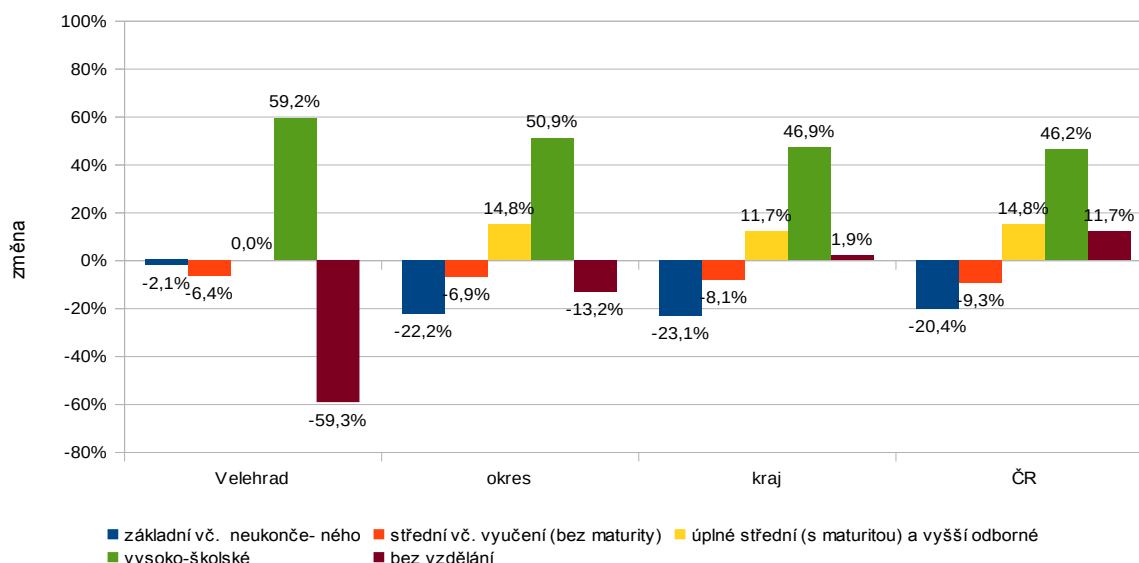


V. Vzdělanost



Procentní změny ve vzdělanostních skupinách

1991-2011



Graf 9: Procentní změny ve vzdělanostní struktuře mezi lety 1991-2011 Velehradu, okresu, kraje a ČR

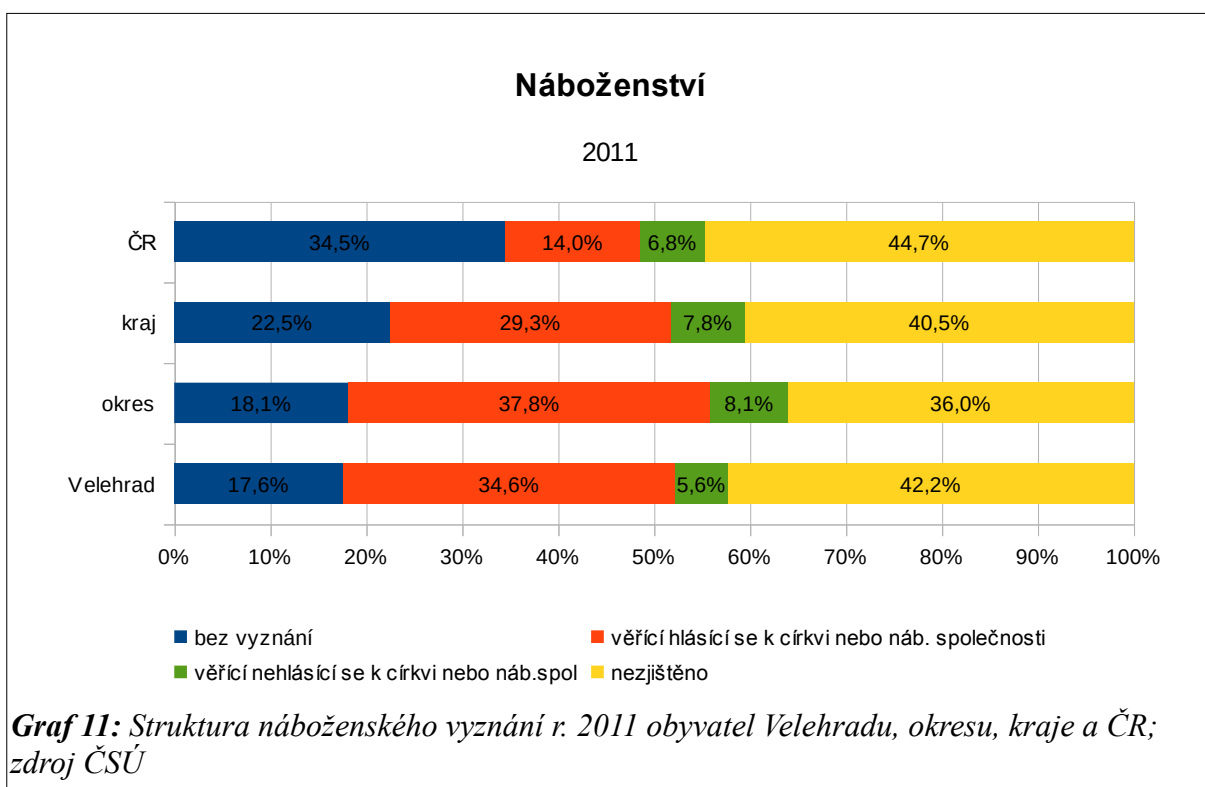
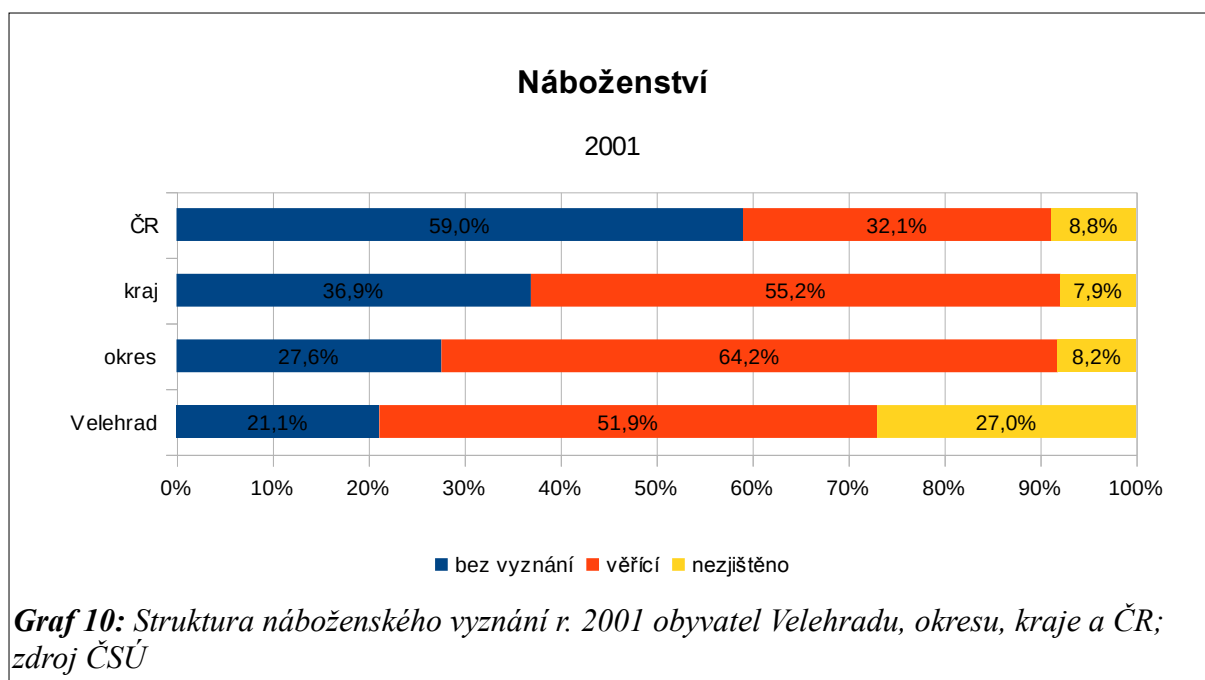
2001					
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysoko-školské	bez vzdělání
Velehrad	239	360	264	76	354
okres	31 943	48 257	30 562	8 521	768
kraj	123 193	193 818	135 488	38 104	2 129
ČR	1 975 109	3 255 400	2 431 171	762 459	37 932

2011					
	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysoko-školské	bez vzdělání
Velehrad	234	337	264	121	144
okres	24 853	44 934	35 072	12 859	667
kraj	94 785	178 120	151 336	55 966	2 170
ČR	1 571 602	2 952 112	2 790 112	1 114 731	42 384

Tabulka 4: Struktura vzdělanosti obyvatel r. 2001-2011 Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

Při srovnání poměrného zastoupení vzdělanostních skupin v obyvatelstvu obce oproti dalšími územním celkům zjišťujeme, že v letech 2001 byla ve Velehradu výrazněji zastoupena skupina obyvatel se základním vzděláním nebo bez vzdělání. K tomuto zkreslení dochází vlivem sociálních zařízení na území obce. Oproti roku 2001 došlo v roce 2011 ke zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, přičemž míra zvýšení byla vyšší než u ostatních územních celků (okres, kraj, republika).

VI. Náboženství



	2001		
	bez vyznání	věřící	nezjištěno
Velehrad	311	763	397
okres	39 894	92 844	11 779
kraj	219 807	328 516	46 887
ČR	6 039 991	3 288 088	901 981

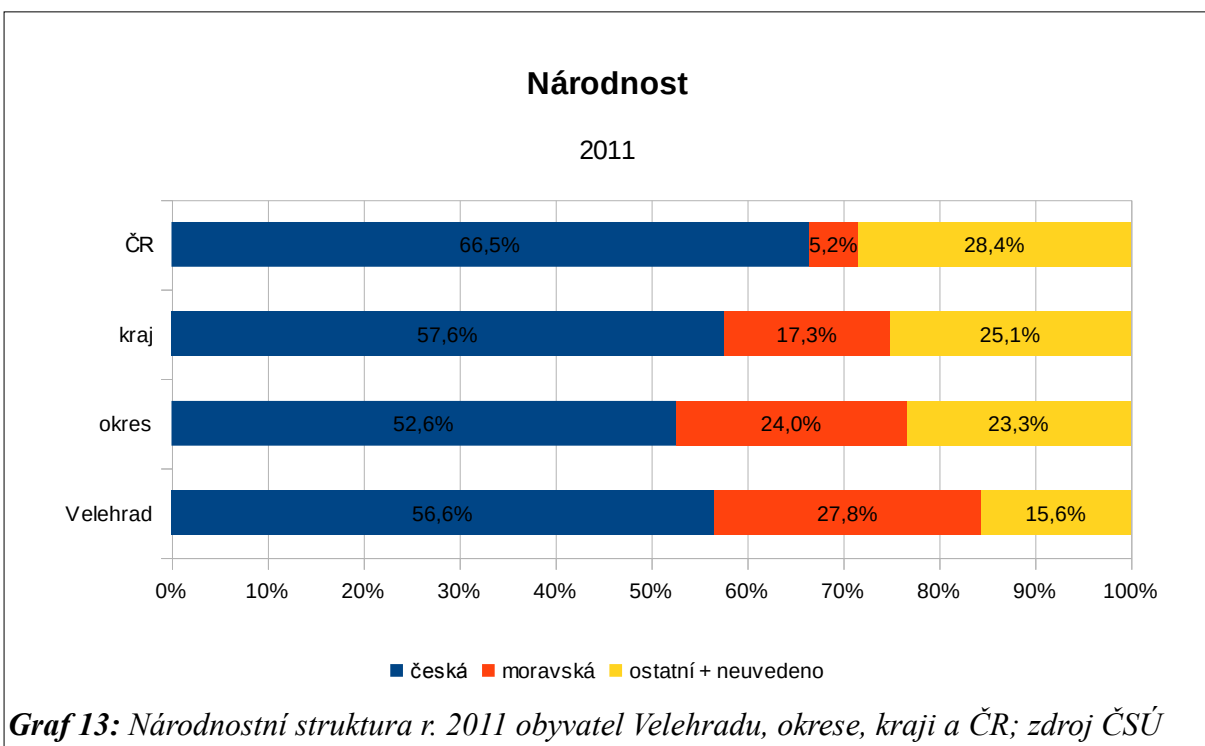
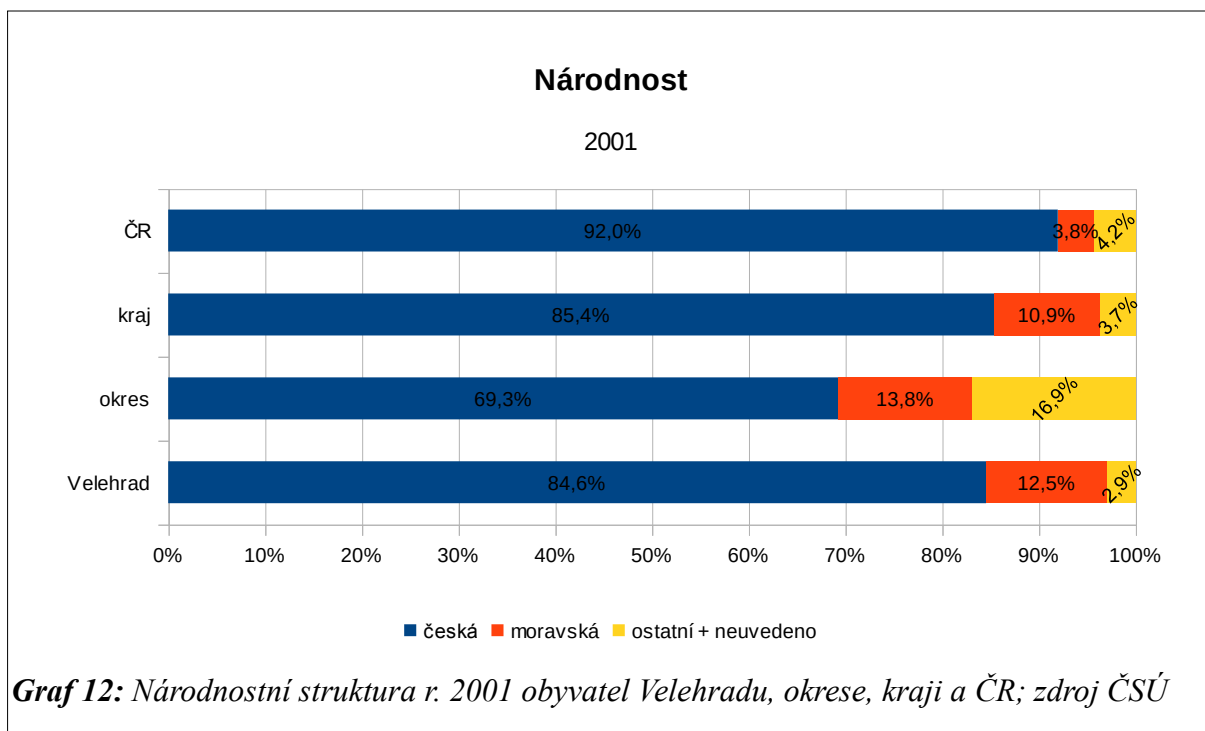
Tabulka 6: Struktura náboženského vyznání v r. 2001 obyvatel Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

	2011			
	bez vyznání	věřící v náb. církvi nebo spol.	věřící mimo náb. církev nebo spol.	nezjištěno
Velehrad	225	441	71	539
okres	25 651	53 448	11 439	50 918
kraj	130 471	169 622	45 163	234 586
ČR	3 604 095	1 463 584	705 368	4 662 455

Tabulka 5: Struktura náboženského vyznání r. 2011 obyvatel Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

Porovnáním údajů o náboženském vyznání mezi lety 2001 a 2011 a mezi okresem, krajem i celorepublikově zjistíme stejné trendy jako v rámci ostatních celků. Nejvýrazněji vzrostl počet obyvatel, kteří odmítli uvést své náboženské vyznání. Klesl počet obyvatel bez vyznání.

VII. Národnostní složení



	2001		
	česká	moravská	ostatní + neuvedeno
Velehrad	1 244	184	43
okres	116 198	23 157	28 319
kraj	508 037	65 048	21 925
ČR	9 249 777	380 474	426 982

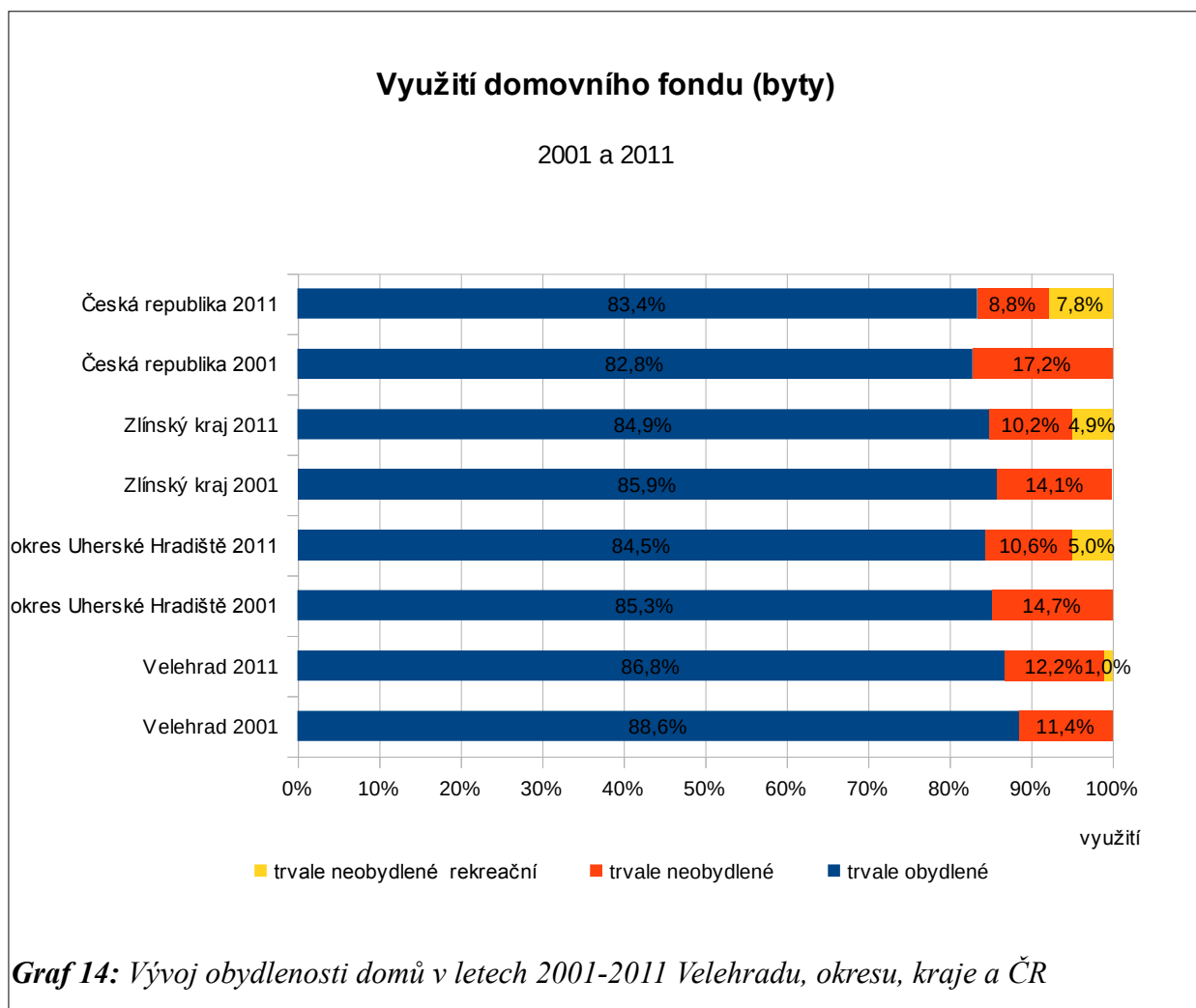
Tabulka 7: Národnostní struktura r. 2001 obyvatel Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

	2011		
	česká	moravská	ostatní + neuvedeno
Velehrad	715	352	197
okres	70 726	32 301	31 361
kraj	318 139	95 292	138 492
ČR	6 711 624	521 081	2 864 921

Tabulka 8: Národnostní struktura r. 2011 obyvatel Velehradu, okresu, kraje a ČR; zdroj ČSÚ

Mezi lety 2001 a 2011 došlo k výraznému posunu v uváděném národnostním složení obce. Téměř na polovinu klesla skupina obyvatelstva udávající českou národnost. Příslušnost k moravské národnosti se zvýšila téměř na dvojnásobnou hodnotu. Naprosto zásadně vzrostl počet obyvatel, kteří odmítli uvést svoji národnostní příslušnost. V podobném duchu se nesly i výsledky z ostatních srovnávaných územních celků, byť s různou mírou intenzity.

VIII. Domovní fond



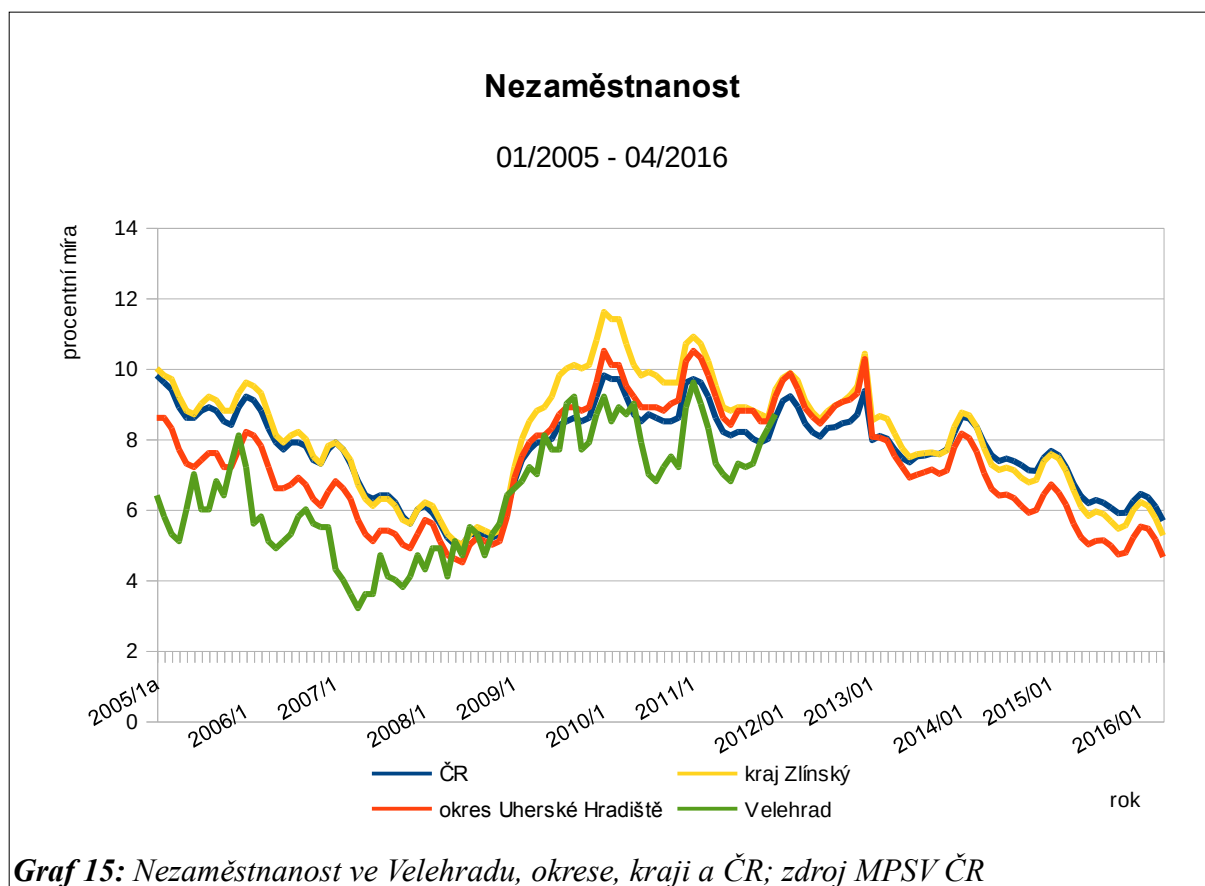
	2001		2011		
	trvale obydlené	trvale neobydlené	trvale obydlené	trvale neobydlené	trvale neobydlené z toho rekreační
Velehrad	248	32	256	39	3
okres Uherské Hradiště	31 989	5 524	33 340	6 125	1 954
Zlínský kraj	114 576	18 826	120 444	21 408	6 932
Česká republika	1 630 705	338 003	1 800 075	358 044	168 723

Tabulka 9: Vývoj využití domovního fondu Velehradu, okresu, kraje a ČR v letech 2001-2011

Počet trvale obydlených domů mezi lety 2001 a 2011 vzrostl, podobně jako v rámci okresu, kraje i celorepublikově. Velmi málo z celkového počtu je využíváno k rekreaci. V rámci okresu a kraje je rekreační využití podprůměrné a poměrně nižší než úroveň rekreačního využití v rámci republiky.

IX. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost ve Velehradu v letech, kdy ministerstvem práce a sociálních věcí v rámci obce dopočítávána, byla výrazně pod úrovní za okres, kraj i celou republiku. Z předchozích údajů můžeme usuzovat, že v současné době se v závislosti na sezónnosti pohybuje mezi 4-6% a s velkou mírou pravděpodobnosti je od roku 2011, podobně jako v rámci okresu, kraje i ČR, v mírně klesajícím trendu.



Graf 15: Nezaměstnanost ve Velehradu, okrese, kraji a ČR; zdroj MPSV ČR

V roce 2012 došlo v souvislosti se změnou řízení Úřadů práce a v souvislosti s úspornými opatřeními ve státní správě k omezení podrobnosti údajů o nezaměstnanosti. Z tohoto důvodu obsahuje počínaje rokem 2012 graf pouze data za okres, kraj a republiku.

X. Vybavenost obce

Velehrad je známým poutním místem, křesťanským a kulturním centrem východní Moravy. Každoroční významnou událostí přesahující dopadem daleko hranice regionu je Národní pouť na Velehradě, která se koná vždy 5. července. Velehrad je působištěm dvou katolických řádů: Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje a jezuitského řádu.

Významným klášteřem s nejvýznamnější poutní bazilikou České republiky vyznamenanou Zlatou růží je bývalý cisterciácký Velehradský klášter. V prostorách kláštera zahájilo v roce 2004 výuku církevní Stojanovo gymnázium, Velehrad. Jeho zřizovatelem je Arcibiskupství olomoucké.

V obci je pošta a jsou zavedeny plynovod, vodovod a kanalizace s napojením na ČOV, pro potřeby nejmenších obyvatel funguje mateřská škola a plně organizovaná základní škola I. a II. stupně. K dispozici je ordinace praktického i zubního lékaře. V obci jsou tři zařízení pro osoby se zdravotním postižením, jedno z nich je typu chráněného bydlení. V obci jsou v provozu dvě informační a turistická centra.

XI. Krajina

Ekologická stabilita

Index ekologické stability (KES) Velehradu je 5,14.

KES – Koefficient ekologické stability je definován jako poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků.

Stabilní prvky	Nestabilní prvky
Lesní půda	Orná půda
Vodní plochy a toky	Antropogenizované plochy
Trvalý travní porost	Chmelnice
Pastviny	
Mokřady	
Sady	
Vinice	

Hodnoty koeficientu jsou interpretovány následovně:

KES ≤ 0,1 území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být trvale nahrazovány technologickými zásahy

0,1 < KES ≤ 0,3 území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy

0,3 < KES ≤ 1,00 území intenzivně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie

1,00 < KES < 3,00 vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energomateriálových vkladů

KES ≥ 3,00 přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.

Struktura krajiny

Níže přiložené ilustrace přibližují charakter využití půdního fondu Velehradu a jeho proměnu mezi lety 1953 a 2010. Z leteckých snímků je patrný zachovaný významný podíl lesních porostů a scelení polí a pozemků.



*Ilustrace 3: Struktura katastru v roce 1953;
zdroj Cenia.cz*



*Ilustrace 2: Struktura katastru v listopadu
2010; zdroj Cenia.cz*

XII. Občanská společnost v obci

331 – Příspěvková organizace

IČ

Mateřská škola Velehrad, příspěvková organizace

Velehrad, Nádvoří 100

75020602

Základní škola, Velehrad, okres Uherské Hradiště

Velehrad, Salašská 300

46956735

706 – Spolek

Myslivecké sdružení "HÁJ" Velehrad - Modrá,z.s.

Velehrad, Vinohradní 167

86787101

"Historická společnost Starý Velehrad"

Velehrad

00547484

***Cyrilometodějská Matice Velehradská**

Velehrad

02444771

TJ Velehrad

Velehrad

48506125

Kruh přátel Základní školy Velehrad

Velehrad, Salašská 300

68686528

Matice velehradská z.s.

Velehrad, U Lípy 302

27049825

***Kooperace s přírodou, z. s.**

Velehrad, Salašská 269

22731393

Ars et scientia, o.s.

Velehrad, Salašská 60

26569124

Společenství přátel Stojanova gymnázia

Velehrad, Nádvoří 1

22863834

Občanské sdružení VELEHRADSKÁ SVĚTNICA

Velehrad, Salašská 60

22742760

LIŠA o.s.

Velehrad, Salašská 60

22608125

736 – Pobočný spolek

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Velehrad

Velehrad, Buchlovská 15

75105705

Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o.s. z.o.Velehrad

Velehrad, Salašská 290

70910421

SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Velehrad

Velehrad, Salašská 136

65325044

Svaz tělesně postižených v České republice, z.s., m. o. Velehrad

Velehrad, Salašská 290

71190473

761 – Honební společenstvo

Honební společenstvo Velehrad - Modrá
Velehrad, Zahradní 159

46254480

Další neformální sdružení:

Přátelé folklóru

Cvrčci dětské společenství (církevní)

**Pozn.: Kurzívou uvedené organizace jsou registrované v celostátním registru ekonomických subjektů ARES, ale strategický tým o nich ani o jejich působení nemá povědomost.*

5. SWOT ANALÝZA KOMUNITNÍHO TÝMU

SWOT analýza komunitního týmu vznikla metodou brainstormingu v průběhu úvodních setkání týmu a je sloučena s hesly z úvodního komunitního workshopu obce, která jsou uvedena v druhé části každého oddílu pod přerušovanou čarou. SWOT analýza je členěna do oddílů, které jsou opatřeny nadpisem. Některá hesla se v relevantních oblastech opakují. V závorkách počty preferenčních hlasů.

S - Silné stránky	W - Slabé stránky	O - Příležitosti	T - Hrozby
Správa obce, finance, podnikání, zaměstnanost a infrastruktura			
Je zájem o komunikaci zúčastněných stran o Velehradu (arcibiskupství, obec, úřady)	Komunikace mezi církví a obcí (2)	Propojení aktivit církve a obce (6)	Většina extravilánu obce (půdy) ve vlastnictví arcibiskupství (5)
Dopravní infrastruktura	Malá výtěžnost turizmu pro obec	Jednat obec <-> arcibiskupství na bázi partnerství (3)	Nekontrolovatelný stavební rozvoj (1)
Urbanistický vzhled obce	Malá vymahatelnost práva	Jednat s krajem o zachování ústavů z hlediska duchovních tradic + zaměstnanosti v obci (1)	Zrušení ústavů sociální péče (1)
Bezpečnost	Ničení obecního majetku	Urbanistický vzhled	
Bezpečí	Cizí jezdí na dětské hřiště	Spolupráce škol mezi sebou a s obcí	
Občanská vybavenost	Nevyužití strojů obce	Víc spolupracovat s okolními obcemi	
Spolupráce se sousedními obcemi	Pokrytí signálem (internet, mobilní telefon) Chybí bankomat	Zasíťované stavební pozemky	

Partnerská obec v přímořském státě (Bulharsko) (1)

Využití, získání dotací EU

Oprava rozhlasu

Označení ulic

Prostory pro podnikání (2)

Chybí pozemky (2)

Informovanost o stavebních místech

Veřejný bankomat (2)

Bankomat

Bezbariérový přístup OÚ, lékař

DPS

Atraktivní prostor pro svatební obřady na území obce

Nevhodně umístěné služby

Půjčovna náradí

WIFI připojení

Uzavřené veřejné WC

Nevyužité WC vedle Vegy

Kino

Rozšířit služby odborných lékařů (dětský, ženský) (1)

Zpřístupnění parku u gymnázia (1)

Rozšíření tělocvičny

Sportoviště dobudovat veřejné

Sportoviště dobudovat školky (1)

Pokračující rekonstrukce budovy MŠ a venkovních budov (3)

Využití okolí školy pro výuku – pozemky pro pěstitelské práce (2)

Dokončení rekonstrukce třídy ve školce

Využití budovy Stojanov (1)

Využít prostor za Jednotou (soukromý pozemek)

Zlepšit úpravu Salašské ulice – neobydlené domy

Rozšíření hřbitova

Zavedení integrovaného dopravního systému ve Zlínském kraji

Organizovat akce „Z“

Zlepšit propagaci

Služby pro občany – hodinový údržbář (1)

Chybí služby

Obecní strážníci

Hřiště + park pro velké i malé (5)

Fotbalové hřiště (3)

Málo sportovních vyžití pro děti (2)

Sportoviště pro náctileté

Sportoviště dobudovat školní (1)

Chybí zázemí v tělocvičně (1)

Koupaliště (2)

Koupání pro veřejnost chybí (1)

Koupaliště

Nadzemní vedení el. sítě (2)

Nejsou inženýrské sítě (1)

Jednotná koncepce staveb

Chybí kanalizace (1)

Napojení na čističku

Školní zahrada (chybí)

Renovace ZŠ

Stojanov ?? – prázdná budova (1)

Oplocení areálu kláštera je ve špatném stavu

Rozpadlé nemovitosti – soukromé

Neudržované nemovitosti v soukromém vlastnictví

Nepěkná budova obchodu

Schodiště k obchodu

Údržba zídky

Zábradlí na mostku

Zábory veřejných pozemků

Rekonstrukce zdi při hlavní silnici (1)

Rekonstrukce zdi kolem cyklostezky

Oprava státní silnice přechod asfalt na kostky (1)

Prostor hlavní křižovatky (snížené obrubníky)

Špatný stav silnice (Kostkovice)

Nevhodné umístění kolotočů – výhled do křižovatky

Oprava mostu přes Salašku

Informace na opraveném mostě (1)

Zastávka na náměstí – směr Salaš – úzký chodník

Přechody pro chodce chybí (2)

Špatně umístěný přechod u horní zastávky (1)

Nevyhovující přechod na Salašské ulici (1)

Přechody pro chodce (u hasičárny)

Přechod pro chodce na okraji obce

Zřetelné označení cyklostezky u železničního mostu + osvětlení (3)

Zpomalení cyklistů v obci

Skruže u Magna Moravia

***Parkování kolem fotbalového hřiště
(4)***

***Více parkovacích míst (dvůr před
školou,...) (2)***

Nevhodné parkování

Auta parkují na chodnících

Parkování na chodnících

Parkování u Vegy

Chybí parkování u hřbitova

Nedodržování zákazu stání

***Chybí chodníky u Piňosového a Vega
centrum (2)***

Chybí chodníky

Úprava osvětlení v obci

Špatný stav osvětlení

Smuteční síň (1)

Smuteční síň

Špatný stav hřbitova (1)

Opravit brány na hřbitově

Nedostatečná obslužnost BUS (1)

*Malá kapacita autobusového spojení pro
studenty Stojanova gymnázia*

*Nevhodně zvolené názvy autobusových
zastávek*

Nutná oprava autobusové zastávky

Špatná otevírací doba pošty

Vítání modřanských občánek v Modré

Informovanost o církevních stavbách

Hlášení rozhlasu zasílat e-mailem

	Odběr novinek – nefunguje Startovací byty Zaměstnání nezaměstnaným		
Lidé - vztahy, komunitní rozvoj, vzdělávání a celoživotní učení			
Jsou tu lidé, kteří jsou nositeli tradic (2) Jsou zde mladí inspirativní lidé Školství – školka, škola, gymnázium Je zájem o komunikaci zúčastněných stran o Velehradu (arcibiskupství, obec, úřady) Venkovní sportovní vyžití Dětské hřiště	Malá sousedská propojenost (2) Zatvrzelost a konzervatismus jako uzavřenost změnám a vývoji Pospolitost Péče o seniory (2) Chybí klub důchodců Není propojení mladých se staršími Škola + školka nemají zahrady (3) Rodiče zvažují, jestli dát děti do velehradské ZŠ (1) Malý zájem rodičů o dění ve škole Komunikace mezi církví a obcí (2)	Propojení aktivit církve a obce (6) Jednat obec <-> arcibiskupství na bázi partnerství (3) Místní policajt (1) Zvýšení sousedské sounáležitosti (1) Přesgenerační aktivity Podpořit „prostor“ pro neformální aktivity (teenageři, senioři + všichni) Vytvoření prostoru společného setkávání klientů ústavů (v roli zaměstnanců) a občanů, případně turistů (prodej výrobků, kavárna...) Činnost spolků Spolupráce škol mezi sebou a s obcí Lépe metodicky propojit ZŠ + MŠ (2)	Zrušení ZŠ (3) Terorismus

	Cizí jezdí na dětské hřiště Vysoké oplocení hřiště Chybí osvětlené hřiště s umělým povrchem	Vícestranná strategie ZŠ (rodiče + obec + žáci) (1) Uvažovat o navýšení kapacity školky jako předstupně ZŠ Zvýšení atraktivity školy Učení se/ vzdělávání o udržitelném rozvoji ve všech směrech (2) Celoživotní vzdělávání v obci Naučná stezka vybudovaná komunitně	
	<i>Domov pro seniory nebo pečovatelský dům (8)</i> <i>Nemáme bydlení seniorů (8)</i> <i>Chybí penzion pro seniory (8)</i> <i>Domov důchodců (6)</i> <i>Setkávání seniorů (1)</i> <i>Společný prostor pro klienty ústavů a občany</i> <i>Více aktivních lidí v obci (2)</i> <i>Malá pospolitost (1)</i> <i>Málo kroužků pro děti mimo školu (1)</i> <i>Dětský koutek pro nejmenší</i> <i>Lidé jsou málo aktivní (1)</i>	<i>Více zapojování občanů do veřejných aktivit (4)</i> <i>Lepší spolupráce spolků</i> <i>Podpořit zájem o kulturní akce</i> <i>Umísťování dětí do MŠ přednostně místní</i> <i>Společný prostor pro klienty ústavů a občany</i>	

	<i>Chybí mladí lidé</i> <i>Lidé nemají zájem</i> Lidé zlenivěli ve vztahu k veřejnému prostoru (1) <i>Lidé bokem nadávají – veřejně to neřeknou</i> <i>Teenageři jsou apatičtí – nezdraví starší</i> <i>Chybí aktivní sousedství</i> <i>Chybí místa setkávání</i> Chybí aktivita spolků (1) <i>Je málo spolků</i> <i>Nejsou peníze pro spolky</i> <i>Koordinace kulturních akcí</i> <i>Chybí cvičení</i> <i>Čajovna</i> Málo aktivní ZŠ/MŠ směrem k veřejnému životu obce (1) <i>Informovanost žáků ZŠ o obecních akcích</i> Chybí 2. vyučující cizího jazyka v ZŠ (1) <i>Chybí aktivity celoživotního učení</i>		
Životní prostředí, zemědělci, odpady			
Krásné prostředí (1)	Černé skládky	Krajinné prvky (remízky, voda, stezky...) (2)	Špatné hospodaření na půdě v katastru obce (1)

Čistota obce	Emise z komínů	Protierozní opatření jako prevence bleskových záplav (kopce u vinohradu)	Sucho
Krajina	Řidiči odhazují vajgly Splach půdy na komunikace Neestetické působení kontejnerů na odpad Vyhozené odpadky po vesnici	Ovlivňovat/ komunikovat se zemědělci ohledně nakládání s půdou a její ochrany (1) Kompostárna (1) Sběrný dvůr Svoz větví a bioodpadu	Bleskové povodně
	Není pořádek – neuklizené cesty (3) Černý dým z topenišť domů (1) <i>Kouřící komíny</i> Zápach ze soukromých hospodářství i z družstva (1) <i>Vyvážení kejdy v nevhodný čas</i> Pálení rostlinného odpadu (1) <i>Pálení listí, větví, trávy</i> <i>Příležitostné černé skládky</i> <i>Jímka za Magna Moravia</i> <i>Chybí sběrné místo ke konci Salašské ulice</i> <i>Dokončení zástěn u kontejnerů</i>	Vybudování komunitní kompostárny (1) Vytvoření parku s odpočinkovou zónou (1) <i>Zkrášlení obce květinami</i>	

*Ti, co netřídí odpad, zaplatí stejně jako ti,
co třídí*

Motivace – výhody při třídění odpadů

Teče voda z vinohradů

Zpevnění hráze

Splávek na potoku

Těžba dřeva podél potoka (nepořádek)

Bobří na potoku

Regulace stavů kačen (1)

Nerušit hnízdící ptáky

Řešení krajinnotvorných prvků (1)

Park

Oprava cesty nad bytovkami + stromy

Nedostatek stromořadí

Méně betonu, více zeleně

Studie na invazivní zeleň

Špatná údržba zeleně

Pravidelné sečení trávy na obecním

***Ruší hluk reprodukce z Vega centra a
turistického centra (1)***

Chybí nekuřácká hospoda

Klidová zóna

Volně pobíhající psi – výkaly (1)

Pobíhající psi

Znečištění obce – psí exkrementy

Turistika, historie, místní identita a duchovní odkaz			
Evropský rozměr Velehradu (2) Jsou tu lidé, kteří jsou nositeli tradic (2) Lidé na Velehrad přicházejí s dobrým úmyslem (prožít něco pěkného) Bazilika Turistika světská Turistika religiózní Fungující poutní místo Poutní prodejna	Malá výtěžnost turizmu pro obec Není propojení mladých se staršími	Propojení aktivit církve a obce (6) Jednat s krajem o zachování ústavů z hlediska duchovních tradic + zaměstnanosti v obci (1) Historické památky Zařazení Velehradu na seznam UNESCO Vytvoření prostoru společného setkávání klientů ústavů (v roli zaměstnanců) a občanů, případně turistů (prodej výrobků, kavárna...) Naučná stezka vybudovaná komunitně Přesgenerační aktivity	
	<i>Zbytečně celonoční osvětlení baziliky</i> <i>Neudržovaná cyklostezka</i> <i>Plac kolem cyklostezky na Tupesy</i>	Zlepšit komunikaci obce s církví (1) Zlepšit pozici obce vůči církvi (3) <i>Zlepšit informovanost turistů</i>	

	<i>Plochy podél cyklostezky</i> <i>Špatná údržba cyklostezky (na Salaš)</i> <i>Zájem nově přistěhovalých o historii</i> <i>Chybí nápady – vize pro využití TC + dovybavení</i> <i>Reprezentativní vstup</i> <i>Propagace obce</i>	<i>Shromáždit paměti občanů (fotky, filmy, vzpomínky)</i>	
--	--	---	--

Komentář ke SWOT analýze

Samospráva Velehradu se vedle obvyklých úkolů setkává se silnou pozicí a vlivem katolické církve, která kromě nemovitého majetku a institucí, které provozuje, jako je například Stojanovo gymnázium, vlastní značnou část pozemků na katastru obce. Velehrad je vyhledávaným poutním místem a současně turistickým centrem. Cestovní ruch vyžaduje přizpůsobení dopravní infrastruktury, možností parkování a služeb, pro místní důležitá dopravní i obecná bezpečnost. Sladění podpory turismu a kvality života obyvatel vyžaduje citlivé hledání průniku zájmů všech aktérů na území obce žijících a působících. Sem patří i společná řešení pro ekonomickou soběstačnost obce. Významným rysem zasahujícím do více oblastí života Velehradu je existence a provoz sociálních ústavů vlastněných a provozovaných Zlínským krajem, což se promítá jednak do počtu obyvatel obce, ale i do zaměstnanosti a kvality života občanů.

Prioritou stavebního rozvoje Velehradu je urbanismus a soulad s krajinou. Pro přežití obce je nezbytné vytvořit podmínky pro udržení mladých, ale i podmínky pro seniory, v obou případech jde zejména o možnosti bydlení a občanskou vybavenost, sportoviště a venkovní klidová místa odpočinku a setkávání, příležitostí je uplatnění seniorů v životě obce. Přínosná může být i spolupráce s dalšími obcemi v okolí, s MAS Buchlov, ale s ohledem na evropský význam Velehradu také s podobnými místy v zahraničí.

V komunitě obce, která se jevila jako rozdělená, se v poslední době i s přispěním společné práce na strategii začíná probouzet občanská společnost. Je potřeba motivovat občany a zapojit zejména mladé a seniory, z nichž někteří jsou významní nositelé tradic, do rozvojových aktivit a zvýšit jejich zájem o dění v obci a její veřejný prostor.

Silnou stránkou jsou velehradské školy. Příležitostí ve vzdělávání je prohloubení spolupráce mezi školami i směrem ke komunitě a zvýšení atraktivity místní ZŠ, aby byla zajímavá v konkurenci městských škol v okolí. Příležitostí pro podporu místní identity a rozvoj občanské společnosti Velehradu je komunitní vzdělávání pro všechny generace, s využitím nových forem výuky k udržitelnému rozvoji. Učení v komunitě může přispět i vyšší zaměstnatelnosti a osobnostnímu rozvoji občanů. Různé zájmové kurzy mohou prohloubit setkávání lidí napříč obcí a zapojit seniory i ostatní věkové a zájmové skupiny.

Strategický tým v analýze poukazuje na důležitost odpovědného nakládání s půdou, vliv zemědělství na krajinu a životní prostředí. Je příznačné, že právě na Velehradě v listopadu 2015 proběhla celostátní konference Venkov s hlavním motem „Půda jako nejcennější dar“. Bude nutné zapojit do této ochrany nejen občany a vinaře, ale aktivizovat lesníky a zemědělce, kteří budou hospodařit jako nájemci na církevní půdě. V nakládání s odpadem se jako příležitosti jeví komunitní kompostárna a sběrný dvůr, stejně jako výchova občanů k čistému vytápění v topné sezoně.

Evropský význam Velehradu může podtrhnout zařazení na seznam kulturního dědictví UNESCO. Pro návštěvníky je vedle dobré přístupnosti pro automobily potřeba zlepšit možnosti alternativní dopravy, zejména cyklistické. Příležitostmi jsou zlepšení zázemí a aktivit zážitkové turistiky a návštěvnický informační systém. Zajímavou příležitostí odkazující na duchovní rozměr Velehradu je zapojení klientů sociálních ústavů do života obce.

6. Audit zdrojů Obce Velehrad

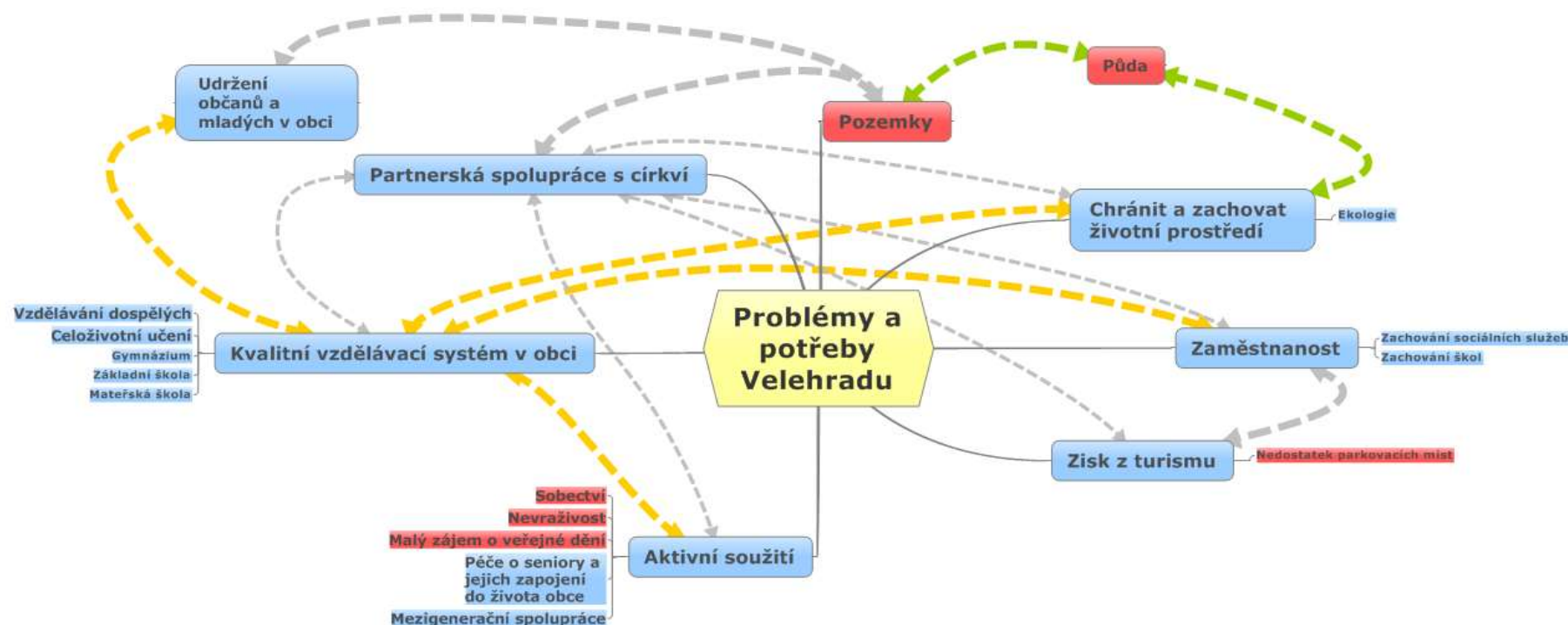
Jaké jsou strategické zdroje Velehradu?

Mláď	Mezilidské vztahy	Celoživotní vzdělávání	Sociální zázemí	Historické a duchovní hodnoty	Životní prostředí	Turistika	Finance
Omlazení obce (byty pro malé, pracovní místa) (4)	Občané (1)	Vzdělání (1)	Obživa (drobná řemesla, průmysl, zemědělství, služby) (4)	Bazilika -> kulturno, duchovno (5)	Čisté přírodní prostředí – vzduch, voda, les, příjemné klima (2)	Turismus (1)	Finance (1)
Vytvořit pracovní příležitosti pro mladou generaci (1)	Sounáležitost lidí (4)		Občanská vybavenost + sociální a zdravotní služby (1)	Duchovní život poutního místa (1)	Kultivace přírody a krajiny (stezky, lesy) (2)	Vinařská obec Biopotraviny Agroturistika (1)	Využití potenciálu k dosažení finanční soběstačnosti (2)
Podpora mladých (1)	Sousedské pochopení, sounáležitost, vesnický duch (2)		Zázemí škol a služeb – lékař, pošta, kadeřník (1)	Historie + církev (1)	Zdravé životní prostředí (1)	Turismus (religiózní x světský) (3)	Vytvořit dotační programy, které je obec schopna realizovat a podpořit (1)
Potenciál mladých lidí (1)	Dobré vztahy se sousedními obcemi (2)			Osvícení představitelů církve pro využití turismu a správu majetku i pro prospěch obce (1)		Podpořit veškerou turistiku (1)	
Zapojit děti a mládež do života obce (2)							

Komentář k auditu zdrojů

Strategické zdroje Velehradu lze seskupit do třech vzájemně provázaných skupin. První z nich jsou **LIDÉ (19)** se zdroji **Mláď**, **Mezilidské vztahy** a **Celoživotní vzdělávání** dávající základ udržitelnému rozvoji obce. Druhou skupinou je **PROSTŘEDÍ (11)** se zdroji **Sociální zázemí** a **Životní prostředí**, třetí skupina je **JEDINEČNOST VELEHRADU (14)** spojující **Historické a duchovní hodnoty** a **Turistiku**. Samostatným zdrojem jsou **Finance (4)** se vztahem ke všem předchozím skupinám. Tento zdroj ukazuje na nutnost využívání potenciálu obce, zejména občanů, a důraz na efektivitu vynaložených „investic“ jak při spolufinancování, tak při pokrývání vlastních rozvojových programů a projektů, a to i „měkkých“ tj. sociálních, vzdělávacích kulturních a podporujících iniciativ občanů (*V závorkách součty preferenčních hlasů strategického týmu.*)

7. Analýza problémů a potřeb



Komentář k analýze problémů a potřeb

Myšlenková mapa zobrazuje potřeby (**modře**) a problémy (**růžově**) určené strategickým týmem. Vazby mezi nimi jsou označeny jednosměrnými nebo obousměrnými šipkami. Vedle oblasti správy a ekonomiky obce (**Partnerská spolupráce s církví**, **Zaměstnanost** a **Zisk z turismu**) je významná oblast ekologie (**Chránit a zachovat životní prostředí**, **Pozemky**, **Půda**), avšak neméně důležitá je oblast lidských vztahů a celoživotního učení (**Aktivní soužití**, **Kvalitní vzdělávací systém v obci** a **Udržení občanů a mladých v obci**), která vyžaduje dát prostor pro aktivity komunitě obce. Bude na konkrétních zastupitelstvech v průběhu strategického plánovacího období, jakou váhu a jaké prostředky věnují jednotlivým rozvojovým politikám, spolupráci s podnikateli a motivaci občanů pro jejich další zapojování do rozvoje obce. Občanská společnost, spolky, neformální skupiny i jednotliví občané všech věkových skupin pak budou moci přispívat k naplňování potřeb a řešení problémů vlastními nápady a zapojením v oblastech aktivního soužití, celoživotního učení a rozvíjení veřejného prostoru Velehradu.

8. STRATEGICKÉ PRIORITY

Vize Velehradu 2030

Velehrad je prosperující sebevědomá obec využívající potenciál poutního místa.

Zajišťuje kvalitní životní podmínky všech svých občanů.

Podnikání přispívá k soběstačnosti obce.

Obec spolupracuje s církví ke vzájemnému prospěchu.

Občané jsou na Velehrad hrdi, udržují dobře sousedské vztahy, udržují tradice a zakládají nové.

Školy na Velehradě rozvíjejí osobnosti a dávají kvalitní základ pro život.

Komunitní vzdělávání přispívá k celoživotnímu učení všech a k rozvoji obce.

Společenství občanů Velehradu vytváří podmínky pro kvalitní život všech generací a sociálních skupin, oceňuje jejich přednosti a nabízí místa a příležitosti k setkávání.

Stavby, stromy a zeleň jsou citlivě sladěny s místem a krajinou. Občané jsou ohleduplní k životnímu prostředí.

Zemědělská a lesní půda na území obce je zemědělci, vinaři a lesníky chráněna a využívána k odpovědnému hospodaření.

Velehrad je křižovatka kultur Evropy, jeho tradice a duchovní odkaz zavazují a spojují.

Lidé dobré vůle na Velehrad přijíždějí a také v obci žijí.

Priorita 1**SPRÁVA OBCE, FINANCE, PODNIKÁNÍ, ZAMĚSTNANOST A INFRASTRUKTURA**

Obec je spravována na principech trvale udržitelného rozvoje. V obci jsou vytvářeny podmínky pro rozvoj a zachování podnikání, sociálních a veřejných služeb, což vede k udržení a vytváření pracovních příležitostí.

Jsou vyhledávány a využívány možnosti vícezdrojového financování. Je budována dopravní infrastruktura a je zvyšována dopravní bezpečnost ve spolupráci s okolními obcemi a s ohledem na turistický provoz. Je rozvíjena a posilována mnohostranná komunikace mezi všemi aktéry působícími ve veřejném prostoru.

Opatření 1.1

Usilovat o smysluplné využívání budov v obci.

Opatření 1.2

Vést jednání s krajem o udržení sociálních služeb v obci.

Opatření 1.3

Využívat turistický potenciál obce jako zdroj financí.

Opatření 1.4

Budovat a rozšiřovat místa pro sportovní aktivity.

Opatření 1.5

Zajišťovat podmínky pro mladé rodiny (bydlení, služby + veřejnou infrastrukturu).

Opatření 1.6

Spolupracovat s partnerskými obcemi doma i v zahraničí.

Opatření 1.7

Modernizovat a rekonstruovat inženýrské sítě s cílem jejich uložení pod zemí.

Opatření 1.8

Posilovat bezpečnost obyvatel i návštěvníků v obci s ohledem na vysoký podíl cestovního ruchu a masové akce.

Priorita 2

LIDÉ – VZTAHY, KOMUNITNÍ ROZVOJ, VZDĚLÁVÁNÍ A CELOŽIVOTNÍ UČENÍ

Občané bez rozdílů věku jsou motivováni k aktivnímu sousedství, zájmu o život v obci, veřejný prostor a budování občanské společnosti.

Je prohlubována místní identita stavící na tradicích a duchovním odkazu Velehradu.

Vzdělávání občanů obce je založeno na otevřenosti, spolupráci a aktivitě škol a rozvíjeno komunitním celoživotním učením se zvláštním důrazem na kritické myšlení, osobní rozvoj občanů a udržitelný rozvoj obce.

Opatření 2.1

Propojovat partnerskými akcemi a projekty spolupráci různých segmentů obce (zejména části komunity a spolky, sociální ústavy, školy, církevní instituce a samosprávu).

Opatření 2.2

Koncipovat a budovat nová místa setkávání s využitím komunitního projednávání s občany.

Opatření 2.3

S ohledem na demografický vývoj budovat systém zapojování seniorů do všech oblastí života obce ve spojitosti s jejich bydlením a moderními komunitně sociálními aktivitami a službami obce.

Opatření 2.4

Zapojovat děti a mládež do obecního života, podporovat a oceňovat vedoucí celoročně pracujících skupin.

Opatření 2.5

Vytvářet a zdokonalovat systém na podporu iniciativy občanů a zájmu o dění v obci.

Opatření 2.6

Prohlubovat spolupráci mezi školami navzájem a mezi školami a komunitou.

Opatření 2.7

Vytvářet a naplňovat dlouhodobý strategický plán základní školy s cílem zvýšit její úroveň, atraktivitu a otevřenost směrem k obecnímu společenství, stejně jako její konkurenceschopnost.

Opatření 2.8

Rozvíjet komunitní vzdělávání dospělých, teenagerů a seniorů podporující zájmy, rozvoj osobnosti a sociální citění i s využitím přesgeneračních aktivit.

Opatření 2.9

Realizovat vzdělávací aktivity pro různé věkové a sociální skupiny zaměřené na udržitelnost.

Priorita 3
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ, ODPADY

Je chráněn a dále prohlubován „genius loci“ Velehradu. Výstavba, nakládání s krajinou a péče o životní prostředí uvnitř i vně obce jsou tomu podřizovány.

Opatření 3.1

Zpracovat, udržovat a aktualizovat urbanistickou studii Velehradu jako jeden ze závazných rozvojových dokumentů obce.

Opatření 3.2

Chránit krajinu Velehradu a sladit stavební, zemědělské i krajinotvorné záměry k zachování a posilování uceleného urbanistického působení a souladu obce s krajinou.

Opatření 3.3

Zvyšovat zájem a odpovědnost všech skupin občanů, podnikatelů, zemědělců a lesníků o životní prostředí zejména o kvalitu a zachování půdního fondu.

Opatření 3.4

Vyžadovat plnění všech preventivních a agrotechnických opatření pro zabránění erozi půdy a jejímu znehodnocování s důrazem na zadržování vody v krajině a ochranu vodních zdrojů.

Opatření 3.5

Rozvíjet odpadové hospodářství v obci vyváženě s ohledem na potřeby občanů a turistický ruch.

Opatření 3.6

Nabízet různé možnosti nakládání s rostlinnou hmotou a předcházet tím vzniku odpadů.

Opatření 3.7

Usilovat všemi způsoby o čisté ovzduší v obci v průběhu topné sezony a vyžadovat plnění zákonných předpisů.

Opatření 3.8

Podporovat využívání dešťové vody.

Priorita 4

TURISTIKA, HISTORIE, MÍSTNÍ IDENTITA A DUCHOVNÍ ODKAZ

Je turisticky využívána a zdůrazňována jedinečnost Velehradu v evropském kontextu, a to jako poutního místa i křižovatky kultur.

Je posilována místní identita občanů stavící na historické roli Velehradu, jeho duchovním odkazu a zasazení Velehradu do lidové kultury Moravského Slovácka.

Opatření 4.1

Propojovat aktivity církevní a světské turistiky v obci a nabízet doplňkové turistické zajímavosti a zážitky. (Naučná stezka, sportovní vyžití, vzdělávací programy a pásma.)

Opatření 4.2

Systematicky budovat turistickou infrastrukturu a informační systém pro návštěvníky tak, aby neomezoval život občanů.

Opatření 4.3

Zlepšovat podmínky alternativní dopravy (stav a vybavení cyklostezek, pěších cest...).

Opatření 4.4

Zpřístupňovat občanům i návštěvníkům možnosti setkávání s klienty sociálních ústavů ve veřejném prostoru. (např. terapeutická kavárna, prodej výrobků chráněných dílen)

Opatření 4.5

Podporovat aktivity pro vytváření vztahu a seznámení s historií Velehradu pro získání místní sounáležitosti.

9. PLÁN ROZŠÍŘENÍ A KALENDÁŘ AKTUALIZACE STRATEGIE

Postupy rozšíření strategie

Po schválení strategie zastupitelstvem bude mezi občany Velehradu povědomost a znalost tohoto komunitního dokumentu šířena těmito způsoby:

Strategie na CD na obecním úřadu zdarma

Strategie na webu

Systematické seznámení s návrhovou částí strategie a možnostmi jejího využívání občany, spolky, podnikateli.

- Webové stránky obce
- Zpravodaj obce

Proces aktualizace strategie v době její platnosti

V roce 2018/19 bude provedena první evaluace a aktualizace tohoto strategického plánu.

Aktualizace bude provedena společně s evaluací za použití stejných týmových metod, jakými byla strategie vytvořena, facilitovaně v občanském komunitním týmu.

Další evaluace a aktualizace bude vždy ve dvouletých intervalech (2020, 2022, ...) se zapojením občanské společnosti, všech sektorů a zájmových skupin s využitím facilitované práce v komunitním občanském týmu, do nějž budou pozváni členové strategického týmu, členové samosprávy a všichni další zájemci, kteří přijmou veřejné pozvání.

10. VAZBA STRATEGIE NA DALŠÍ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Nejbližší vyšším územním celkem Místní akční skupina Buchlov, která má podánu ke schválení integrovanou strategii území (CLLD) pro období 2014 – 2020. Tato strategie v květnu 2016 není ještě schválena MMR. Je v souladu s krajskou strategií Zlínského kraje.

Integrovaná strategie území MAS Buchlov pro období 2014 - 2020
Modře je uvedena souvislost ve strategickém rozvojovém plánu Velehradu.

Strategický cíl 1:

Zlepšit podmínky pro život, kulturní a společenské vyžití

- 1.1.1.1. Obnova památek a charakteristických prvků kulturního dědictví
- 1.1.1.2. Budování identity regionu

Priorita 4 – všechna opatření

Strategický cíl 2:

Zlepšit podmínky pro podnikání, zaměstnanost, zvýšení vzdělanosti v území

- 2.1.1.1. Podpora vzdělávání – zvyšování šancí na trhu práce
- 2.1.1.2. Podpora zaměstnanosti, malého a středního podnikání
- 2.1.1.3. Podpora regionálních a tradičních výrobců a spolupráce podnikatelů s veřejným i neziskovým sektorem

Priorita 1 – opatření 1.5

Priorita 2 – opatření 2.7, 2.8, 2.9

Priorita 4 – opatření 4.6

Strategický cíl 3:

Rozvoj cestovního ruchu, zvýšení návštěvnosti území

- 3.1.1.1. Podpora cestovního ruchu a rekreace
- 3.1.1.2. Marketing a propagace regionu
- 3.1.1.3. Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Priorita 1 – opatření 1.3

Priorita 4 – všechna opatření

Strategický cíl 4:

Rozvoj infrastruktury a kvality veřejných služeb, komunikace v území a spolupráce s dalšími regiony

- 4.1.1.1. Obnova a zkvalitnění infrastruktury a veřejných prostranství
- 4.1.1.2. Kvalitní a dostupné bydlení
- 4.1.1.3. Zkvalitnění života na venkově a rozvoj občanské společnosti (veřejná vybavenost)
- 4.2.1.1. Vytváření sítí vzájemné podpory a spolupráce, integrace a kooperace
- 4.2.1.2. Aktivní veřejná správa
- 4.2.1.3. Podpora činnosti MAS
- 4.2.1.4. Rozvoj spolupráce mezi obecními úřady na celém území MAS

Priorita 1 – všechna opatření

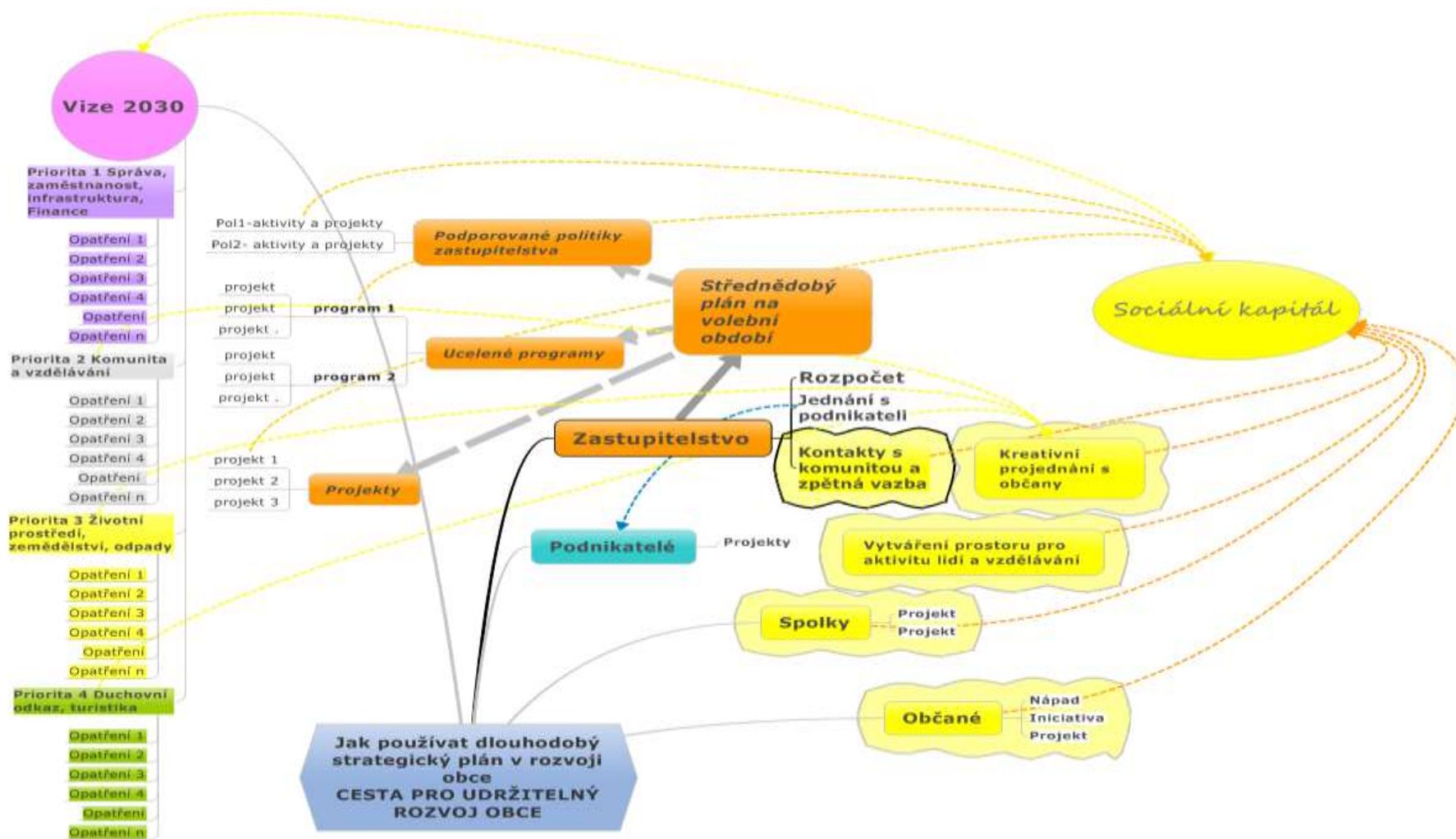
Priorita 2 – opatření 2.1

SC 5. Kvalitní a stabilizované životní prostředí v území

- 5.1.1.1. Inovace v zemědělství a lesnictví
- 5.1.1.2. Rozvoj a péče o krajinu ve prospěch životního prostředí

Priorita 3 – všechna opatření

11. JAK VYUŽÍVAT STRATEGICKÝ PLÁN K UDRŽITELNÉMU ROZVOJI



Příloha 1: Fotoreportáž z komunitní tvorby strategie Velehradu















R/N	PROFESZE	V ČEM JSME DOBRÍ	DETI.
N	PODPRÁČKA	1	BAČKA STÁROSTY
N	MANAŽERKA MAP	1	ORGANIZACE KOMUNIKACE, NASLEDOVÁNÍ
N	INFORMATIK	2	ŘIDIČKA, PODPRÁČKA
N	TECHNICKÁ	2	PRÁCE S DĚTMI
N	SPRÁVCE THE CENTRA	4	ZÁKLADNÍ PSYCHOLOGIE
N	UČITELKA	2	NASLEDOVÁNÍ, POMOC DRUHÝM
N	REDITEL ŽS	2	PŘEDSTAVNÍK AUTORITY, SPORT, ORGANIZACE
N	ECONOMIKA	2+	KOMUNIKACE, NASLEDOVÁNÍ
N	EDUKACE	3	—
N	DŮCHODOVÉ STRUČNÍK	2	ŽIVOT, ZÁBAVA
N	UČITEL	2	KOMUNIKACE, PŘÍRODA
N	ČERKÁŘKA	3	MUZIKANTKA
N	REHOLUTK	—	TRÁVĚ DĚTI, VEDE TÁBORY
N	UČITEL	4	SPORTOVEC, MUŽIKANT, PRÁCE S MLÁDEŽÍ
N (306)	HOSPODÁŘSTVÍ	2	ORGANIZÁTOŘKA - VEDE SENIORY
R	ZAHN. OBRÁZKY / PRÁCE	2	KOMUNIKACE, PRAC. MYŠLENÍ, SPORT











Příloha 2: Projektové záměry – otevřená příloha

Záměry navržené strategickým týmem modře

Projektem se rozumí „řízená změna“, která může být financována různými způsoby. , t.zn ne pouze s využitím dotací (stejně tak dotace nemusí být projektem, nevede-li k řízené změně)

Projekt může být realizován obcí, církevní organizací, spolkem, spolupracujícími spolky, školou, nebo podnikateli.

Opatření 1.1

Opatření 1.2

Opatření 1.3

Vytvoření zajímavé výstavy

Efektivní vybírání parkovného

Opatření 1.4

Dokončit rozpracované projekty

Horolezecká stěna

Lanové centrum

Single trek

Opatření 1.5

Opatření 1.6

Nalézt partnerskou obec v zahraničí

Opatření 1.7

Opatření 1.8

Opatření 2.1

Společná letní tancovačka (za spolupráce spolků...)

Opatření 2.2

Opatření 2.3

Systém obecních komunitních sociálních služeb

Taxíky pro důchodce

Konverzační klub cizích jazyků

Opatření 2.4

Rybářský kroužek

Včelařský kroužek

Opatření 2.5

Gastronomické soutěže občanů

Opatření 2.6

Opatření 2.7

Opatření 2.8

Besedy v knihovně

Založení komunitní školy

Opatření 2.9

Besedy, zájezdy, příklady ke konkrétním tématům

Opatření 3.1
Opatření 3.2
Opatření 3.3
Opatření 3.4
Opatření 3.5
Opatření 3.6
Opatření 3.7
Opatření 3.8

Opatření 4.1
Opatření 4.2
Opatření 4.3
Opatření 4.4

Terapeutická kavárna

Prodej výrobků chráněných dílen

Opatření 4.5

Besedy s pamětníky

Promítání filmů

Historické amatérské fotografie, filmy, seriály